

**UCHWAŁA NR XXXVIII/248/2021
RADY MIEJSKIEJ W GOLINIE**

z dnia 16 grudnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Golina na lata 2021-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.) oraz art. 16b, art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268) **Rada Miejska w Golinie uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Golina na lata 2021-2027, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Wojciech Wojdyński

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY GOLINA
NA LATA 2021-2027**

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. UWARUNKOWANIA PRAWNE TWORZENIA STRATEGII.....	6
1. PODSTAWY PRAWNE.....	6
2. PODSTAWY STRATEGICZNO-PROGRAMOWE	7
II DIAGNOZA SPOŁECZNA	15
1. CHARAKTERYSTYKA GMINY	15
2. ATUTY I CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE ROZWÓJ	15
3. DEMOGRAFIA	17
4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	18
5. KOMUNIKACJA I TRANSPORT	20
6. GOSPODARKA.....	20
7. ZASOBY I DODATKI MIESZKANIOWE	21
8. EDUKACJA I KULTURA	22
9. OCHRONA ZDROWIA.....	26
10. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA.....	27
11. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	29
12. POMOC SPOŁECZNA.....	31
13. BEZROBOCIE	43
14. BEZDOMNOŚĆ.....	46
15. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE	46
16. SYTUACJA DZIECKA.....	52
17. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH	56
18. SEKTOR POZARZĄDOWY, KOŚCIOŁY	60
20. PROBLEMY RÓWNOŚCI SZANS	64
21. ANALIZA SWOT WYBRANYCH OBSZARÓW PROBLEMOWYCH.....	67
22. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIO REALIZOWANEJ STRATEGII.....	75
III PROGRAMOWANIE	77
1. WIZJA I MISJA.....	77
2. CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ	78
3. PROGNOZA ZMIAN	95
4. RAMY FINANSOWE.....	98
5. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE, EWALUACJA	99
6. ZARZĄDZANIE STRATEGIĄ, ANALIZA RYZYKA	99
7. PROGRAMY I PROJEKTY	101
UWAGI KOŃCOWE	102

WSTĘP

Dokument Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Golina został przygotowany na lata 2021-2027. W swoich założeniach programowych odnosi się do innych dokumentów z zakresu polityki społecznej funkcjonujących na poziomie europejskim, ogólnopolskim i samorządowym.

W opracowanym dokumencie można wyróżnić trzy zasadnicze części: **wprowadzającą**, w której zawarto informacje na temat uwarunkowań zewnętrznych tworzenia strategii; **analityczno-diagnostyczną**, która zawiera diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie, identyfikuje problemy społeczne oraz prezentuje ocenę stopnia wdrożenia poprzednio realizowanej strategii; **programową**, przedstawiającą założenia polityki społecznej gminy na najbliższe lata, ujęte w formie misji, celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań.

W części programowej zostały wskazane podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji, źródła finansowania przyjętych założeń, określony został także czas realizacji wyznaczonych działań. W celu określenia postępów w realizacji założeń programowych, wyznaczone zostały **wskaźniki monitorowania realizacji celów strategii**, uwzględniające wartości z ostatniego roku objętego analizą danych i oczekiwane wartości docelowe w roku kończącym zaplanowany okres programowania opracowanej strategii. Część programowa zawiera także ramy finansowe, prognozę zmian oraz informacje na temat sposobu wdrażania, prowadzenia monitoringu oraz ewaluacji strategii.

Na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu przeprowadzono badania ankietowe dotyczące sytuacji społecznej w gminie, problemu równości szans kobiet i mężczyzn oraz sytuacji dziecka. Do analizy wykorzystano trzy rodzaje ankiet.

Respondentami ankiety odnoszącej się do sytuacji społecznej byli mieszkańcy gminy oraz osoby mające wpływ na kształt lokalnej polityki społecznej. Do analizy przedłożono 31 anonimowo wypełnionych arkuszy. Wśród ankietowanych było 61% kobiet i 39% mężczyzn. Dominujące grupy respondentów stanowiły osoby w przedziale wiekowym 46-55 lat (38,7%) oraz 36-45 lat (32,2%). Mniejszy odsetek spośród respondentów stanowiły grupy osób w wieku 56-65 lat (12,9%) i powyżej 65 lat (9,5%). Najmniej respondentów reprezentowało grupy w wieku 20-25 lat i 26-35 lat (po 3,2%). W badaniu nie wzięły udziału osoby poniżej 20 roku życia. Jeśli chodzi o poziom wykształcenia uczestników badania, to 54,8% spośród nich zadeklarowało posiadanie wykształcenia wyższego. Kolejne grupy stanowiły osoby legitymujące się

wykształceniem średnim (22,5%) oraz zasadniczym zawodowym (6,5%). Część badanych nie udostępniła danych o posiadanym wykształceniu.

Biorąc pod uwagę czas zamieszkiwania w gminie, to 71% wszystkich respondentów mieszka na terenie gminy od urodzenia, 29% uczestników badania zamieszkuje w gminie od 8 do 40 lat. Można zatem domniemywać, iż ankietowani mają ugruntowane i przemyślane opinie na temat niekorzystnych zjawisk widocznych w gminie oraz problemów, jakie dotyczą jej mieszkańców. Profil respondentów ankiety prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Profil respondentów ankiety „Problemy społeczne w opinii mieszkańców”

liczba ankietowanych	płeć	grupa wiekowa	czas zamieszkiwania w gminie	wykształcenie
31	kobiety (61%)	20-25 lat (3,2%)	od urodzenia (71%)	zasadnicze zawodowe (6,5%)
		26-35 lat (3,2%)		
		36-45 lat (32,2%)	od 8 do 20 lat (9,6%)	średnie (22,5%)
	46-55 lat (38,7%)	wyższe (54,8%)		
	mężczyźni (39%)	56-65 lat (12,9%)	od 21 do 40 lat (19,4%)	brak deklaracji (16,2%)
		pow. 65 lat (9,5%)		
		brak deklaracji (6,4%)		

W badaniu ankietowym, którego celem było poznanie opinii mieszkańców gminy na temat problemu równości szans kobiet i mężczyzn oraz dyskryminacji ze względu na płeć, wykorzystano do analizy w sumie 29 arkuszy wypełnionych anonimowo ankiet. Wśród respondentów było 65,5% kobiet i 34,5% mężczyzn. Najliczniej wśród respondentów reprezentowane były grupy osób w wieku 36-45 lat (37,9%) oraz 46-55 lat (31,0%). Osoby w wieku 56-65 lat stanowiły 13,7% badanych, a osoby w przedziale wiekowym 20-25 lat i reprezentowane były przez 10,3% ankietowanych. 6,8% respondentów stanowiły osoby w wieku powyżej 65 lat. W badaniu nie wzięły udziału osoby poniżej 20. roku życia. Profil respondentów prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2. Profil respondentów ankiety „Równość szans kobiet i mężczyzn”

liczba ankietowanych	płeć	grupa wiekowa	czas zamieszkiwania w gminie	wykształcenie
29	kobiety (65,5%)	20-25 lat (10,3%)	od urodzenia (75,8%)	zasadnicze zawodowe (6,8%)
		36-45 lat (37,9%)		średnie (48,3%)
		46-55 lat (31,0%)	od 3 do 9 lat (6,8%)	wyższe (41,4%)
		56-65 lat (13,7%)		
	mężczyźni (34,5%)	powyżej 65 lat (6,8%)	od 11 do 40 lat (10,4%)	brak deklaracji (3,4%)
			(6,8%) brak deklaracji	

Osobna ankieta, która pomogła w dokonaniu analizy sytuacji dziecka w środowisku szkolnym i rodzinnym, została rozesłana do placówek oświatowych. Analizę tę przeprowadzono na podstawie 4 ankiet wypełnionych przez dyrektorów i pedagogów z placówek systemu oświaty funkcjonujących na terenie gminy.

Prezentowany dokument strategii został przygotowany na lata 2021-2027. Sygnalizuje problemy społeczne występujące w gminie i prezentuje rozwiązania o charakterze systemowym, których realizacja powinna przyczynić się do racjonalizacji lokalnej polityki społecznej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Golina jest dokumentem uspołecznionym. W pracach nad strategią uczestniczyli przedstawiciele samorządu lokalnego, środowisk pomocy społecznej, rynku pracy, oświaty, kultury, ochrony zdrowia, policji i sądownictwa, przedstawiciele organizacji pozarządowych, Kościoła, mieszkańcy gminy oraz eksperci.

I. UWARUNKOWANIA PRAWNE TWORZENIA STRATEGII

---

1. PODSTAWY PRAWNE

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jej opracowania wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.). Na treść i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych mają również wpływ inne akty prawne. Należą do nich w szczególności:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119);
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 877 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050);
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1100 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573);
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2133 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2021 r. poz. 75 z późn. zm.)

- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685);
- ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 716 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1297),
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329);
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1348 z późn. zm.).

Podczas realizacji strategii znajdzie również potrzeba odwołania się do innych aktów prawnych, m.in. z zakresu edukacji, kultury, ochrony zdrowia i budownictwa socjalnego.

2. PODSTAWY STRATEGICZNO-PROGRAMOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Golina jest dokumentem zgodnym z dokumentami strategicznymi i programowymi, które tworzą warunki do podejmowania działań opartych na zasadzie pomocniczości państwa przy wykorzystaniu zasobów tkwiących w środowiskach lokalnych i aktywności środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. W swej warstwie merytorycznej odnosi się do dokumentów, które funkcjonują na poziomie europejskim, ogólnopolskim, regionalnym i lokalnym. Poniżej przedstawiono główne założenia programowe tych dokumentów.

2.1. DOKUMENTY EUROPEJSKIE I KRAJOWE

EUROPA 2020 – STRATEGIA NA RZECZ INTELIGENTNEGO I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU SPRZYJAJĄCEGO WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU

W ramach trzech priorytetów tematycznych strategii, której założeniem jest stworzenie większej liczby miejsc pracy i podniesienie standardu życia, przygotowano siedem projektów przewodnich:

- 1) „Unia innowacji”
- 2) „Młodzież w drodze”

- 3) „Europejska agenda cyfrowa”
- 4) „Europa efektywnie korzystająca z zasobów”
- 5) „Polityka przemysłowa w erze globalizacji”
- 6) „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia”
- 7) „Europejski program walki z ubóstwem”.

28 kwietnia 2020 r. Rada Ministrów RP przyjęła „Krajowy Program Reform na rzecz realizacji strategii Europa 2020. Aktualizacja 2020/2021”. Już na starcie prac nad KPR oczekiwano uwzględnienia w KPR działań na rzecz priorytetów nowej strategii dla UE, zaprezentowanej w komunikacie KE pn. „Europejski Zielony Ład” z 11 grudnia 2019 r. oraz w dokumencie otwierającym nowy cykl Semestru, tj. „Rocznej Strategii Zrównoważonego Wzrostu Gospodarczego na 2020 rok” z 17 grudnia 2019 r. W związku z wybuchem pandemii COVID-19 w 2020 r. na ostatnim etapie prac dokument uzupełniono o odrębny rozdział poświęcony przedstawieniu działań mających na celu bezpośrednią walkę z pandemią COVID-19 i przeciwdziałanie rozszerzającym się jej skutkom ekonomicznym, zawartych w ustawach składających się na tzw. „tarczę antykryzysową”.

W KPR znalazła się bardzo wstępna, ze względu na niemający precedensu dynamiczny charakter kryzysu gospodarczego wywołanego przez pandemię, ocena sytuacji i scenariusz makroekonomiczny na najbliższe miesiące. Jednocześnie w KPR zachowano dorobek wcześniejszych prac nad dokumentem, zastrzegając, że realizacja zaplanowanych działań będzie uzależniona od rozwoju sytuacji w Polsce i na świecie.

NOWE WIELOLETNIE RAMY FINANSOWE NA LATA 2021-2027

Na mocy Traktatu z Lizbony Wieloletnie Ramy Finansowe (WRF) zostały przekształcone z porozumienia międzyinstytucjonalnego w akt prawnie wiążący. WRF, przyjmowane na okres co najmniej pięciu lat, muszą gwarantować dokonywanie wydatków Unii w sposób usystematyzowany i w granicach jej zasobów własnych oraz zawierają przepisy, z którymi musi być zgodny roczny budżet Unii, a tym samym stwarzają podwaliny pod dyscyplinę finansową.

2 maja 2018 r. Komisja Europejska przyjęła pierwszy projekt długofalowego budżetu UE, czyli wieloletnich ram finansowych 2021-2027. Aby odpowiedzieć na społeczno-gospodarcze skutki pandemii COVID-19, 27 maja 2020 r. zaproponowano **zmieniony długofalowy budżet UE**, wprowadzając nadzwyczajny

instrument na rzecz odbudowy (Next Generation EU), który ma pomóc naprawić najpilniejsze szkody spowodowane pandemią i na nowo ożywić gospodarkę.

Podczas szczytu w Brukseli w dn. 17-21 lipca 2020 r. przywódcy państw członkowskich uzgodnili długofalowy budżet UE 2021-2027 opiewający na kwotę 1 074,3 mld EUR. Z budżetu wspierane będą m.in. inwestycje w transformację cyfrową i ekologiczną. Przywódcy uzgodnili też pakiet odbudowy o wartości 750 mld EUR, który pomoże UE poradzić sobie z kryzysem spowodowanym pandemią. Z kwoty tej 390 mld EUR zostanie wypłaconych w formie dotacji dla państw członkowskich, a 360 mld EUR – w formie pożyczek.

PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ 2014-2020 (PO WER)

W perspektywie finansowej 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny współfinansuje krajowy Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 (PO WER), który został przyjęty uchwałą Rady Ministrów RP w dniu 8 stycznia 2014 roku. Program, który powstał w odpowiedzi na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia, wspiera innowacje społeczne oraz współpracę ponadnarodową w wyżej wymienionych obszarach, a także wdrażanie w naszym kraju „Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych”.

Komisja Europejska proponuje przeznaczenie dodatkowych środków w latach 2020-2022 na fundusze strukturalne w ramach programów perspektywy 2014-2020 na walkę ze skutkami kryzysu wywołanego przez pandemię COVID-19 oraz przygotowanie długookresowej transformacji w kierunku zielonej, cyfrowej, bardziej odpornej na zagrożenia Europy. Ta inicjatywa KE nazywana została w skrócie REACT-EU.

Polska popiera podejście polegające na wykorzystaniu obecnych programów polityki spójności jako narzędzia wspierania działań krótko- i średnioterminowych za pośrednictwem REACT-UE, natomiast polityka spójności w latach 2021-2027 powinna realizować cele w dłuższej perspektywie czasowej.

NARODOWA STRATEGIA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ (NSIS)

Narodowa Strategia Integracji Społecznej jest dokumentem, którego celem jest pomoc w procesie włączania się Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego,

inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego. Działania w tym zakresie mają przyczynić się do:

- dostosowania edukacji i szkolenia do wymogów życia i pracy w społeczeństwie opartym na wiedzy,
- rozwijania aktywnej polityki zatrudnienia przyczyniającej się do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy,
- modernizacji systemu ochrony socjalnej, w tym systemów emerytalnych i ochrony zdrowia, m.in. w celu zapewnienia ich finansowej stabilności oraz odpowiedniej koordynacji z celami polityki edukacyjnej i polityki zatrudnienia,
- wspierania integracji społecznej, aby uniknąć pojawienia się trwale zmarginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy.

KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. Został uchwalony przez Radę Ministrów 17 września 2019 r. Rozwija postanowienia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) określone w filarze rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony.

W KSRR wskazuje się Obszary Strategicznej Interwencji istotne z punktu widzenia realizacji polityki regionalnej, które zostaną uwzględnione w krajowych i regionalnych strategiach rozwoju (m.in. poprzez wskazanie dedykowanych im działań). Są to dwa typy obszarów: gminy średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze i obszary zagrożone trwałą marginalizacją. Oprócz tego KSRR wskazuje również wschodnią Polskę i Śląsk jako OSI wymagające ukierunkowanego wsparcia z poziomu kraju (Program Polska Wschodnia, Program dla Śląska). Jednocześnie na poziomie regionalnym samorząd województwa może wyznaczać swoje obszary strategicznej interwencji, takie m.in. jak obszary przemysłowe, zdegradowane czy tzw. wewnętrzne peryferia, o ile będzie to wiązało się z zapewnieniem konkretnych instrumentów wsparcia lub mechanizmów uzgodnień.

POLSKA 2030. TRZECIA FALA NOWOCZESNOŚCI. DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2030

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030 to dokument mający na celu przede wszystkim poprawę jakości życia obywateli. Ukazuje on główne tendencje,

wyzwania i schematy rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, a także kierunki zagospodarowania przestrzennego państwa. Powyższy dokument wyznaczył trzy strategiczne obszary, w których powinien odbywać się rozwój Polski:

- Obszar konkurencyjności i innowacyjności gospodarki:
  - Innowacyjność gospodarki i kreatywność indywidualna,
  - Polska Cyfrowa,
  - Kapitał ludzki,
  - Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko.
- Obszar równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski:
  - Rozwój regionalny,
  - Transport.
- Obszar efektywności i sprawności państwa:
  - Kapitał społeczny,
  - Sprawne państwo.

STRATEGIA ROZWOJU KAPITAŁU SPOŁECZNEGO (WSPÓŁDZIAŁANIE, KULTURA, KREATYWNOŚĆ) 2030

Głównym celem SRKS jest wzrost jakości życia społecznego i kulturalnego Polaków. W dokumencie wyznaczono następujące trzy cele szczegółowe i priorytety:

Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne:

- 1.1 Usprawnienie mechanizmów wspierania i współpracy instytucji publicznych z obywatelami,
- 1.2 Rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej.

Cel szczegółowy 2. Wzmacnianie roli kultury w budowaniu tożsamości i postaw obywatelskich:

- 2.1 Tworzenie warunków oraz budowanie kompetencji dla wzmacniania uczestnictwa w kulturze,
- 2.2 Ochrona dziedzictwa kulturowego oraz gromadzenie i zachowywanie dóbr kultury,
- 2.3 Digitalizacja, cyfrowa rekonstrukcja i udostępnianie dóbr kultury,
- 2.4 Umacnianie tożsamości i postaw obywatelskich przez kulturę,
- 2.5 Wzmocnienie promocji kultury polskiej za granicą.

Cel szczegółowy 3. Wzmocnienie rozwoju społeczno-gospodarczego kraju przez sektory kultury i kreatywne:

- 3.1 Wzrost udziału sektorów kreatywnych w rozwoju gospodarczym kraju,

3.2 Rozwój kompetencji zawodowych na potrzeby branż kreatywnych,

3.3 Wzmocnienie potencjału kreatywnego społeczeństwa.

2.2. DOKUMENTY REGIONALNE I LOKALNE

STRATEGIA POLITYKI SPOŁECZNEJ WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO DO 2030 ROKU

Działania Samorządu Województwa Wielkopolskiego prowadzone w ramach regionalnego systemu polityki społecznej projektowane są z uwzględnieniem potrzeb i oczekiwań oraz możliwości odpowiedzi na wyzwania socjalne, pojawiające się na trzech poziomach:

1. życia codziennego mieszkańców regionu i funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego,
2. działania jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz podmiotów reprezentujących trzeci system ,
3. całościowego funkcjonowania systemu wsparcia.

Działania podejmowane przez najbliższą dekadę w obszarze społecznym mają przyczynić się do tego, aby polityka społeczna w Wielkopolsce kształtowana na poziomie regionalnym:

- była wrażliwa na potrzeby społeczne mieszkańców
- wspierała działania podejmowane przez gminne i powiatowe jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz ich pracowników
- oddziaływała na funkcjonowanie systemu wsparcia w oparciu o innowacyjne metody, nowatorskie rozwiązania oraz działania lobbingowe na rzecz funkcjonalnego i nowoczesnego systemu

Misją Strategii Polityki Społecznej Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku jest tworzenie warunków i dostarczanie narzędzi koniecznych do kształtowania wrażliwej przestrzeni społecznej, przyjaznej mieszkańcom, funkcjonalnej dla instytucji i jej pracowników, w której podejmowane są skoordynowane działania na poziomie regionalnym i lokalnym.

Na podstawie diagnozy, wyników badań, obserwacji oraz doświadczeń zawodowych pracowników ROPS, optymalne funkcjonowanie systemu polityki społecznej wymaga działań w pięciu kluczowych obszarach, w odniesieniu do sześciu grup adresatów.

Kluczowe obszary działań to: usługi społeczne; infrastruktura społeczna; aktywność społeczna i obywatelska; włączenie społeczne; koordynacja polityki społecznej.

Adresaci strategii:

- osoby starsze – ludność w wieku 65 lat i więcej (lub 60 lat i więcej);
- rodziny – według metodologii GUS, rodzina obejmuje pary bez dzieci lub pary z jednym lub większą liczbą dzieci albo też samotnego rodzica z jednym bądź większą liczbą dzieci. Pojęcie rodziny przyjęte w Strategii obejmuje zarówno rodziny biologiczne, adopcyjne, jak i zastępcze;
- osoby z ograniczoną sprawnością i ich opiekunowie nieformalni – osoby z niepełnosprawnością prawną i biologiczną, osoby przewlekłe psychicznie i somatycznie chore oraz osoby niesamodzielne. Pojęcie opiekuna nieformalnego obejmuje zarówno członków rodziny, jak i inne osoby sprawujące opiekę;
- osoby z kręgu wysokiego ryzyka socjalnego: osoby ubogie, bezrobotne, uzależnione, w kryzysie bezdomności, opuszczające zakłady karne i inne grupy dotknięte ryzykiem ubóstwa;
- migranci – osoby nieposiadające polskiego obywatelstwa, które przebywają w Polsce w celu innym niż turystyczny;
- kadra pomocy i integracji społecznej – osoby zatrudnione w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej i jednostkach integracji społecznej.

Cele strategiczne zostały sformułowane w odniesieniu do kluczowych obszarów polityki społecznej:

1. Usługi społeczne dostępne i wysokiej jakości.
2. Infrastruktura zróżnicowana i dostępna w środowisku lokalnym.
3. Wielkopolska obywatelska, potrafiąca się samoorganizować.
4. Mieszkańcy aktywni i włączeni w główny nurt życia społeczno-gospodarczego.
5. Regionalny system polityki społecznej – skoordynowany, wielosektorowy i międzyinstytucjonalny.

STRATEGIA ROZWOJU OBSZARU FUNKCJONALNEGO AGLOMERACJI KONIŃSKIEJ

Główny problem rozwojowy Obszaru formułuje się następująco: „Agglomeracja Konińska to teren o dużych deficytach w zakresie rynku pracy i warunków życia, który nie wykorzystuje wystarczająco lokalnych zasobów, potencjału ludzkiego

i korzystnej lokalizacji w środku Polski.” Misją OFAK jest więc osiągnięcie dobrego stanu w zakresie rynku pracy i warunków życia (poprzez wykorzystanie unikalnych endogenicznych zasobów, potencjałów, położenia) tak, by Obszar Funkcjonalny Aglomeracja Konińska stał się atrakcyjny nie tylko dla swoich mieszkańców i lokalnych przedsiębiorców, ale także, by mógł przyciągać nowych mieszkańców i inwestorów, stanowiąc atrakcyjną i konkurencyjną część Wielkopolski.

Misję Aglomeracji określono następująco: „Dobre warunki życia i pracy przez efektywne wykorzystanie zasobów Obszaru oraz szans zewnętrznych, szczególnie wsparcia finansowego” Bliskość tematyczna wielu czynników i barier rozwojowych, implikuje wskazanie szczególnych koncentracji, zarówno problemów jak i szans rozwojowych. Są to priorytety w planowaniu rozwoju obszaru funkcjonalnego:

- Rynek pracy i warunki życia (w tym dostęp do usług publicznych, zwłaszcza zdrowotnych, oraz infrastruktury, głównie kanalizacyjnej),
- Przedsiębiorczość i nowe kompetencje zawodowe,
- Wytwarzanie czystej energii i działalność produkcyjna,
- Dostępność transportowa, logistyka i magazynowanie,
- Turystyka i wypoczynek.

Wizja to syntetycznie ujęty obraz przyszłego stanu, jaki ma być osiągnięty przez realizację Strategii: „Aglomeracja Konińska miejscem oferującym dobre warunki życia i pracy związanej z obszarem przedsiębiorczej społeczności szanującej lokalne dziedzictwo”. Cel główny formułuje się następująco: „Poprawa warunków życia, pracy i wypoczynku przez efektywne wykorzystanie zasobów Obszaru oraz szans zewnętrznych, szczególnie wsparcia finansowego”

Strategia Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Konińskiej (OFAK) uwzględnia szereg projektów strategicznych istotnych dla obecnego funkcjonowania i przyszłego rozwoju całego obszaru. Strategia nie zastępuje ani nie modyfikuje strategii poszczególnych gmin i powiatów. Realizacja Strategii będzie możliwa przy pełnym zaangażowaniu wszystkich interesariuszy. Wdrażanie Strategii rozwoju OFAK uzależnione będzie od uwarunkowań organizacyjnych oraz finansowych jednostek samorządowych tworzących Aglomerację: 14 gmin powiatu konińskiego, Miasto Konin oraz powiat koniński, będących interesariuszami wewnętrznymi i podmiotami procesu wdrażania Strategii i, obok mieszkańców Aglomeracji, głównymi jej beneficjentami.

II DIAGNOZA SPOŁECZNA

---

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Golina to gmina miejsko-wiejska położona we wschodniej Wielkopolsce w centralno-zachodniej części powiatu konińskiego. Gmina zajmuje powierzchnię 99 km², co stanowi 6% powierzchni powiatu. Siedzibą władz gminy jest miasto Golina. Strukturę administracyjną tworzy 18 sołectw: Adamów, Barbarka, Bobrowo, Brzeźniak, Chrusty, Głodowo, Golina Kolonia, Kawnice, Kolno, Kraśnica, Lubiecz, Myślubórz, Przyjma, Radolina, Rosocha, Sługocinek, Splawie i Węglew oraz 3 osiedla: Golina-Osiedle Starówka, Golina-Osiedle Wschód i Golina-Osiedle Zachód. Miejscowości niesołeckie to: Bobrowo-Kolonia, Maksymów, Myśluborskie Holendry, Piotrowo, Rosocha-Kolonia, Węglewskie Holendry, Zalesie-Polesie. Gmina Golina sąsiaduje z gminami: Kazimierz Biskupi, Konin, Łądek, Rzgów, Słupca, Stare Miasto. Największa pod względem liczby mieszkańców jednostka pomocnicza gminy to Węglew, gdzie mieszka 1 469 osób, zaś najmniejsza to Chrusty zamieszkałe przez 59 osób. Obszar miasta i gminy Golina zamieszkuje ogółem 11 936 osób.

Na terenie gminy funkcjonuje 28 organizacji pozarządowych, które w spektrum swojego działania mają m.in. promowanie tradycji i kultury regionu, rozwój i integrację środowisk lokalnych, dbałość o bezpieczeństwo mieszkańców.

2. ATUTY I CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE ROZWÓJ

W przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania badaniu ankietowym mieszkańcom gminy Golina zadano pytania pozwalające uzyskać opinie na temat atutów gminy, czynników, które ograniczają jej możliwości rozwojowe, a także działań, jakie należy podjąć, by uczynić gminę bardziej przyjazną dla mieszkańców.

Istotne atuty gminy, zdaniem ankietowanych, związane są z dogodnym położeniem geograficznym: w centralnej Polsce, w pobliżu autostrady, dróg wojewódzkich oraz linii kolejowej, w niewielkiej odległości od stolicy powiatu – Konina. Gmina może się także poszczycić walorami przyrodniczymi. Należą do nich: ukształtowanie terenu, spore zalesienie, atrakcyjne widokowo i rekreacyjnie tereny nadwarciańskie, co, wg mieszkańców, może stanowić o potencjale turystycznym gminy. W tym kontekście atutem jest, podkreślana przez respondentów, coraz lepsza infrastruktura sportowo-rekreacyjna i kulturalna: hala widowiskowo-sportowa, park,

biblioteka. Nie bez znaczenia jest również wysoki poziom bezpieczeństwa, stosunkowo niewielka społeczność i spokój.

Mieszkańcy pozytywnie ocenili zarządzanie gminą, organizację życia społecznego, ofertę edukacyjną, rekreacyjną, kompetentnych urzędników oraz dbałość o mieszkańców, a także promocję i dobry wizerunek miasta i gminy.

Identyfikując czynniki, które w największym stopniu ograniczają możliwości rozwojowe miasta i gminy, ankietowani wskazywali na niewystarczający w stosunku do potrzeb budżet. Do najczęściej wymienianych słabych stron należą: niezaspokojenie potrzeb w zakresie ochrony zdrowia, brak publicznego żłobka, deficyty w infrastrukturze technicznej, drogowej i komunikacji (zbyt mało połączeń z Koninem, brak ścieżki rowerowej).

Ważnym obszarem, w którym dostrzeżono słabe strony jest rynek pracy w gminie; nieadekwatna do potrzeb oferta dla młodych ludzi, brak atrakcyjnych ofert pracy dla ludzi dobrze wykształconych, niskie płace w połączeniu z wysokimi cenami mieszkań powodujące migrację zarobkową. Ankietowani uznali również, że negatywny wpływ na jakość życia w gminie mają deficyty odczuwane w różnych sferach życia, m. in. brak szkoły branżowej, kina, kawiarni, basenu, ale także niski poziom wykształcenia, niechęć do zmian, oraz tzw. „małomiasteczkowa” mentalność części mieszkańców.

Uczestnicy badania wskazywali również działania, jakie należy podjąć, aby gminę uczynić bardziej atrakcyjną i przyjazną dla mieszkańców.

Za najważniejsze uznano tworzenie miejsc pracy i podejmowanie działań zachęcających do inwestowania w gminie, a także rozwój strefy ekonomicznej. Do istotnych potrzeb respondenci zaliczyli też rozbudowę przedszkoli i budowę żłobka utworzenie szkoły branżowej, rozwój budownictwa mieszkaniowego, w tym socjalnego i komunalnego, komunikacji, dalszą rozbudowę infrastruktury: kanalizacji, gazyfikacji oraz przygotowanie terenów inwestycyjnych, modernizację dróg, budowę chodników, ścieżki rowerowej Golina-Radolina. Wśród niezbędnych do realizacji działań wskazano budowę ośrodka zdrowia z prawdziwego zdarzenia oraz wzbogacenie oferty kulturalnej i rekreacyjnej: budowę kina, basenu, rewitalizację parku w Golinie. Ankietowani zwrócili także uwagę na działania w zakresie ochrony środowiska: likwidację dzikich wysypisk oraz bezwzględne egzekwowanie zakazu palenia śmieciami w domowych paleniskach.

3. DEMOGRAFIA

Na koniec 2020 r. gmina Golina liczyła ogółem 11 936 osób, wśród których było 6 015 kobiet; stanowiły one 50,3% całej populacji. Gęstość zaludnienia wynosiła w przybliżeniu 121 osób na km². Analizując dane demograficzne, można stwierdzić, iż w latach 2018-2020 ogólna liczba mieszkańców gminy nieznacznie, acz systematycznie ulegała zmniejszeniu.

Jeśli chodzi o poszczególne grupy wiekowe, to warto zauważyć, że w rozpatrywanym okresie liczba dzieci i młodzieży pozostawała na zbliżonym poziomie, kurczyła się grupa osób w wieku produkcyjnym, rosła zaś populacja najstarszych mieszkańców gminy.

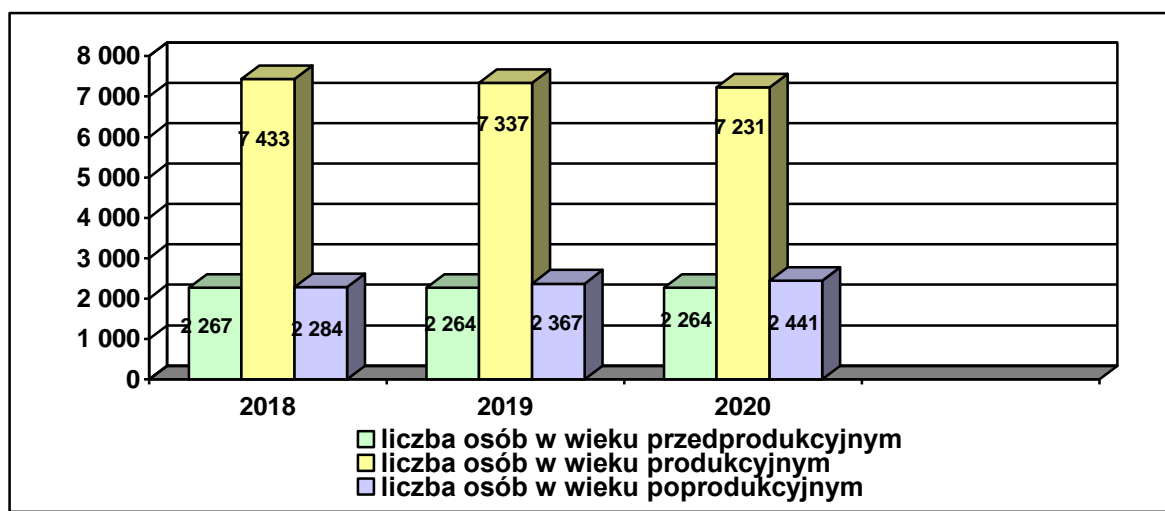
W latach 2018-2020 tylko w pierwszym roku analizy odnotowano dodatni przyrost naturalny. W kolejnych latach liczba urodzeń była stale niższa niż liczba zgonów, przyrost naturalny był więc wyrażony liczbą ujemną. Saldo migracji było na ogół dodatnie. Szczegółowe dane dotyczące sytuacji demograficznej gminy przedstawiają poniższe tabele i wykres.

Tabela 3. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	2 267	2 264	2 264
liczba osób w wieku produkcyjnym	7 433	7 337	7 231
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	2 284	2 367	2 441
ogółem	11 984	11 968	11 936

Dane Urzędu Miejskiego w Golinie.

Wykres 1. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2018-2020

Dane Urzędu Miejskiego w Golinie.

Tabela 4. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba urodzeń	130	109	105
liczba zgonów	117	113	136
przyrost naturalny	13	-4	-31

Dane Urzędu Miejskiego w Golinie.

Tabela 5. Ruch migracyjny ludności w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba zameldowanych osób spoza gminy	150	155	145
w tym z zagranicy	b. d.	b. d.	b.d.
liczba osób wymeldowanych poza gminę	100	157	116
w tym za granicę	b. d.	b. d.	b.d.
saldo migracji ogółem	50	-2	29

Dane Urzędu Miejskiego w Golinie.

Dostrzegane zmiany demograficzne, ze szczególnym uwzględnieniem zjawiska starzenia się społeczeństwa, wymagają kompleksowego podejścia do sytuacji poszczególnych grup mieszkańców, poznania ich potrzeb i oczekiwań, co umożliwi wypracowanie odpowiednich rozwiązań sprzyjających zarówno rozwojowi społecznemu, jak i gospodarczemu gminy.

4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Poziom rozwoju infrastruktury technicznej w gminie stale wzrasta. Sieć wodociągowa obejmuje cały teren gminy, natomiast sieć kanalizacyjna o długości ponad 21 km jest dostępna głównie dla mieszkańców miasta, podobna sytuacja ma miejsce w odniesieniu do sieci gazowej, z tym, że nie obejmuje wszystkich ulic miasta. planowane są kolejne przyłącza. Na terenie gminy funkcjonuje mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków o wydajności 800 metrów sześciennych na dobę. Zmodernizowana została część dróg gminnych, dalsza rozbudowa i modernizacja dróg, ulic, chodników, oświetlenia oraz innych obiektów prowadzona jest sukcesywnie, często przy wykorzystaniu środków z funduszy europejskich. Poniżej zawarto szczegółowe dane na temat istniejącej infrastruktury technicznej.

Tabela 6. Infrastruktura techniczna w gminie

sieć wodociągowa	
długość czynnej sieci wodociągowej (w km)	173,70
liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej	11 761
sieć kanalizacyjna	
długość czynnej sieci kanalizacyjnej (w km)	21,34
liczba ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	4 263
oczyszczalnie ścieków	
liczba oczyszczalni ścieków	1
liczba ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie ścieków	11 440
sieć gazowa	
długość czynnej sieci gazowej (w km)	37
liczba przyłączy sieci gazowej	339
sieć drogowa	
długość dróg publicznych w gminie ogółem (w km)	257
w tym długość dróg gminnych (w km)	196

Dane Urzędu Miejskiego w Golinie.

W uzupełnieniu powyższych danych warto wymienić najważniejsze spośród inwestycji realizowanych w gminie Golina w latach 2018-2020. Dane zawarto w tabeli zamieszczonej poniżej.

Tabela 7. Najważniejsze inwestycje zrealizowane w gminie w latach 2018-2020

inwestycje	miejsowość
rewitalizacja Osiedla Starówka	Golina
budowa kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej	Węglew - Kraśnica
uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej	Węglew-Kolonia
rozbudowa i przebudowa szkoły podstawowej w Kawnicach	Węglew
„Klub Malucha”	Golina
przebudowa i wyposażenie Domu Kultury	Golina
instalacje systemów odnawialnych źródeł energii	obszar gminy
przebudowa dróg	Golina
utworzenie zintegrowanego systemu komunikacji publicznej, budowa ścieżek rowerowych	Golina, Węglew, Węglew-Kolonia, Sławie
uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej	obszar gminy

Dane Urzędu Miejskiego w Golinie.

5. KOMUNIKACJA I TRANSPORT

Infrastruktura komunikacyjna stanowi istotny element jakości życia społeczno-gospodarczego gminy. Przez teren gminy Golina przebiegają drogi: krajowe: 11,573 km, wojewódzkie: 6,245 km, powiatowe: 38,9 km, gminne: 165 km, autostrada A2 (węzeł autostradowy). Gmina leży na szlaku drogowym i kolejowym o istotnym znaczeniu w skali kraju i regionu. Na kierunku wschód – zachód jest to droga krajowa nr 92 oraz przebiegająca w południowej części autostrada A-2 relacji Berlin – Warszawa – Mińsk. Autostrada stwarza możliwości przyspieszenia rozwoju i zapewnia wygodne powiązania komunikacyjne gminy z układem zewnętrznym. Gminę przecina szlak kolejowy o znaczeniu krajowym, który równocześnie znajduje się w międzynarodowej sieci kolejowej relacji Berlin – Warszawa – Moskwa (E20).

W ramach zawartych umów i porozumień zrealizowano zadanie własne gminy dotyczące publicznego transportu zbiorowego: utrzymanie linii autobusowej MZK w Koninie – 7 kursów autobusów podmiejskich kursujących na trasie Golina – Konin w dni robocze oraz (w ramach umowy z PKS S. A. w Koninie) zorganizowanie transportu zbiorowego na terenie gminy Golina. Ustalona sieć połączeń umożliwiła mieszkańcom gminy dojazd m. in. do szkół oraz do pracy.

Podmioty świadczące usługi komunikacyjne na terenie gminy to:

- MZK w Koninie Sp. Z o. o.
- PKS S.A. w Koninie
- PKP S.A.

Czynne stacje i przystanki kolejowe na terenie gminy:

- Stacja Spławie
- Stacja Kawnice.

6. GOSPODARKA

Gospodarka gminy ma charakter typowo rolniczy. Użytki rolne zajmują ponad 7 tys. hektarów, z czego ponad 5 tys. hektarów stanowią grunty orne, a ok.1 tys. ha łąki i pastwiska. Na terenie gminy występują dwa podstawowe typy gleb:

- gleby pochodzenia wodnego: mady, gleby torfowe, murszowe, mułowo-bagienne oraz piaski wydymowe
- gleby pochodzenia lodowcowego, mineralne: piaski lekko i średnio gliniaste oraz piaski luźne.

Ok. 80% powierzchni to gleby słabe, pozostałe należą do III klasy. Zróżnicowanie gleb wymusza zróżnicowanie upraw. Obok żyta i ziemniaków uprawia się pszenicę oraz buraki cukrowe. W produkcji zwierzęcej w ostatnim okresie rozwijała się hodowla bydła mlecznego produkującego mleko wysokiej jakości dla firm DANONE i Spółdzielni Mleczarskiej OSM Konin. W gminie funkcjonuje około 1600 indywidualnych gospodarstw rolnych. Nieliczni rolnicy decydują się zmodernizować i przekształcić gospodarstwo na potrzeby agroturystyki. Dane na temat struktury gruntów oraz gospodarstw rolnych w gminie zawierają poniższe tabele.

Tabela 8. Użytki rolne, lasy i grunty leśne

powierzchnia gminy ogółem (w ha)	9 888,9985
powierzchnia użytków rolnych ogółem (w ha)	8 220,7847
w tym pow. użytków rolnych w gospodarstwach indywidualnych (w ha)	7 283,06
powierzchnia lasów i gruntów leśnych (w ha)	786,5572
powierzchnia pozostałych gruntów i nieużytków	881,6566

Dane Urzędu Miejskiego w Golinie.

Tabela 9. Gospodarstwa rolne

liczba gospodarstw rolnych na terenie gminy	1 623
średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego (w ha)	4,49

Dane Urzędu Miejskiego w Golinie.

W latach 2018-2020 rosła aktywność gospodarcza mieszkańców gminy, a wśród osób fizycznych prowadzących działalność najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności były: budownictwo oraz handel i usługi.

7. ZASOBY I DODATKI MIESZKANIOWE

W latach 2018-2020 r. stan zasobów mieszkaniowych gminy nie ulegał zmianom. Gmina posiadała 20 mieszkań komunalnych o łącznej powierzchni 745,5 m², w których w 2020 r. zamieszkiwało 51 osób. Jeśli chodzi o mieszkania socjalne, to gmina dysponowała 5 takimi lokalami. Dane szczegółowe dotyczące sytuacji mieszkaniowej w gminie Golina w latach 2018-2020 zawiera poniższa tabela.

Tabela 10. Zasoby mieszkaniowe gminy w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba mieszkań komunalnych	20	20	20

łączna powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (w m ²)	745,5	745,5	745,5
liczba osób mieszkających w mieszkaniach komunalnych	51	51	51
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania komunalnego (w m ²)	37,2	37,2	37,2
liczba mieszkań socjalnych	5	5	5
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań socjalnych (w m ²)	275,39	275,39	275,39
liczba osób mieszkających w mieszkaniach socjalnych	5	5	5
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania socjalnego (w m ²)	55	55	55

Dane Urzędu Miejskiego w Golinie.

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, świadczona jest pomoc pieniężna zwana dodatkiem mieszkaniowym. W gminie Golina tej formy wsparcia udziela Urząd Miejski w Golinie. Dane dotyczące liczby rodzin, którym przyznano dodatek oraz wartości dodatków prezentuje tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 11. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba rodzin, którym przyznano dodatek mieszkaniowy	15	14	12
liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych	24	25	17
wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	18 573,12	20 883,52	18 850,45

Dane Urzędu Miejskiego w Golinie.

8. EDUKACJA I KULTURA

W roku szkolnym 2019/2020 w gminie funkcjonowało 12 systemu oświaty: w tym 2 żłobki, 6 placówek wychowania przedszkolnego (2 przedszkola i 4 oddziały przedszkolne w szkołach) i 4 szkoły podstawowe. Dane na temat żłobków, przedszkoli i szkół w gminie oraz podopiecznych i nauczycieli w nich zatrudnionych zawierają tabele zamieszczone poniżej.

Tabela 12. Opieka nad dziećmi do lat 3 w gminie w roku szkolnym 2019/2020

typ placówki	liczba placówek	liczba dzieci objętych opieką	liczba opiekunów
żłobek lub klub dziecięcy	2	33	4
w tym prowadzone przez gminę	1	19	4
w tym prowadzone przez inne podmioty	1	14	b. d.

Dane Urzędu Miejskiego w Golinie.

Tabela 13. Placówki wychowania przedszkolnego w gminie w roku szkolnym 2019/2020

typ placówki	liczba placówek	liczba dzieci, uczniów	liczba nauczycieli
placówki wychowania przedszkolnego	6	387	
w tym przedszkola	2	160	20
w tym oddziały przedszkolne w szkołach	4	227	

Dane Urzędu Miejskiego w Golinie.

Tabela 14. Placówki oświatowe w gminie w roku szkolnym 2019/2020

typ placówki	liczba placówek	liczba uczniów	liczba nauczycieli
szkoły podstawowe	4	838	115

Dane Urzędu Miejskiego w Golinie.

Tabela 15. Wykaz placówek systemu oświaty działających w gminie w roku szkolnym 2019/2020

lp.	nazwa placówki	adres placówki
1.	Gminny Klub Malucha Klub Dziecięcy „Kącik Skrzata”	ul. Wolności 20, Golina
2.	Żłobek Niepubliczny „Tęczowa Dolina”	ul. Liliowa 1, Golina
3.	Przedszkole „Baśniowy Dworek”	ul. Parkowa 2, Golina
4.	Przedszkole Niepubliczne „Tęczowa Dolina”	ul. Liliowa 1, Golina
5.	Szkoła Podstawowa im. Juliusza Słowackiego	ul. Wolności 20, Golina
6.	Szkoła Podstawowa im. Stanisława Wyspiańskiego w Kawnicach	ul. Bursztynowa 31, Węglew
7.	Szkoła Podstawowa im. Marii Skłodowskiej-Curie	Przyjma 122
8.	Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej	Radolina 63

Dane Urzędu .Miasta i Gminy Golina.

Upowszechnianiem kultury w Gminie Golina zajmują się Dom Kultury oraz Biblioteka Publiczna. Dom Kultury prowadzi działalność kulturalną, rozrywkową i edukacyjną, odgrywa znaczącą rolę w integracji społeczności lokalnej

i propagowaniu nowoczesnych, otwartych postaw życiowych wspierając stowarzyszenia i nieformalne grupy, które pragną się spotykać w celu wymiany doświadczeń czy zdobywania wiedzy DK jest głównym ośrodkiem propagowania kultury wysokiej na terenie gminy, a jego zadaniem jest zaspokajanie potrzeb kulturalnych lokalnej społeczności, rozbudzanie tych potrzeb, a także podnoszenie świadomości i wiedzy mieszkańców nt. różnorodnych form kultury i sztuki.

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Golinie może się poszczycić wieloletnią tradycją, powstała bowiem ponad 70 lat temu. Oprócz placówki w Golinie, funkcjonuje także jej filia w Przyjmie oraz punkt biblioteczny w Kawnicach. Biblioteka służy społeczności całej gminy, uczestniczy w kreowaniu i rozwijaniu potrzeb czytelniczych oraz informacyjnych poprzez gromadzenie, opracowanie i udostępniania źródeł i zasobów wiedzy. Dane na temat funkcjonujących w gminie placówek kultury przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 16. Placówki kultury w gminie w 2020 r.

typ placówki	liczba placówek	liczba osób objętych ofertą	liczba pracowników
ośrodki kultury	1	mieszkańcy gminy	4
świetlice wiejskie	-	-	-
biblioteki i filie	2 + punkt biblioteczny	1 868	7
muzea/skanseny	1-	b. d.	-

Dane Urzędu Miejskiego w Golinie.

Tabela 17. Wykaz placówek kultury w 2020 r.

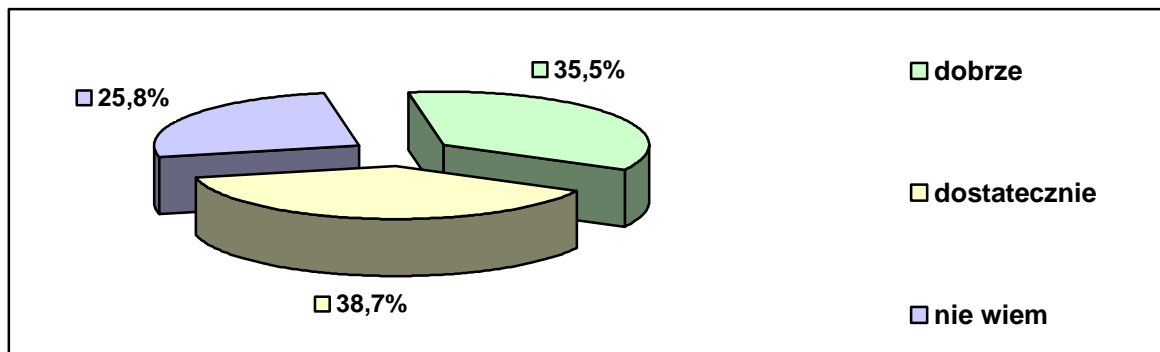
lp.	nazwa placówki	adres placówki
2.	Dom Kultury	Pl. Kazimierza Wielkiego 2, Golina
4.	Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna	Pl. Kazimierza Wielkiego 2, Golina
5.	M-GBP, filia w Przyjmie	Przyjma 124
6.	Punkt biblioteczny	Kawnice 6

Dane Urzędu Miejskiego w Golinie.

Dane pozyskane z badania ankietowego przeprowadzonego w środowisku lokalnym pozwoliły poznać opinie mieszkańców na temat oferty edukacyjnej, opieki przedszkolnej, opieki nad dziećmi do lat 3 i oferty kulturalnej w gminie.

Uczestnicy badania bardzo pozytywnie ocenili jakość oferty edukacyjnej szkół w gminie. Poniższy wykres ilustruje rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące oferty edukacyjnej.

Wykres 2. Jak Pani/Pan ocenia ofertę edukacyjną szkół w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

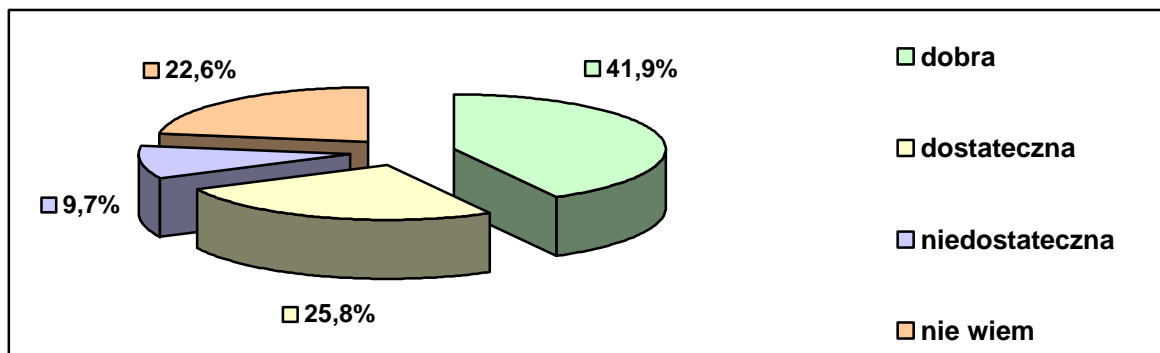
Blisko trzy czwarte ankietowanych uznało, iż oferta edukacyjna jest dobra lub dostateczna. Pozostali mieli trudności z odniesieniem się do tej kwestii.

Oferta w zakresie opieki przedszkolnej także została dobrze oceniona, bowiem ponad 65% ankietowanych stwierdziło, że zaspokaja ona potrzeby w tym zakresie. Jednocześnie blisko 35% respondentów nie potrafiło jednoznacznie wypowiedzieć się w tej kwestii.

Zdaniem 32,2% badanych oferta opieki nad dziećmi do lat 3 zaspokaja potrzeby mieszkańców. Brak miejsc w żłobkach jest problemem dla 25,8% ankietowanych. Zdania w tej sprawie nie przedstawiło ok. 42% respondentów.

Pozytywnie oceniono obecną ofertę kulturalną w gminie. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 3. Jaka jest według Pani/Pana atrakcyjność oferty kulturalnej w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Według 41,9% ankietowanych oferta kulturalna jest dobra, a kolejne 25,8% badanych przyznało, że jest dostateczna. Przeciwnego zdania było 9,7% respondentów, zdania w tej sprawie nie wyraziło 22,6% ankietowanych.

9. OCHRONA ZDROWIA

Na terenie gminy w 2020 r. funkcjonowały 3 zakłady opieki zdrowotnej, w tym 1 niepubliczny oraz działały 4 apteki. Dane zawarto poniższych tabelach.

Tabela 18. Zakłady opieki zdrowotnej, praktyki lekarskie i apteki w gminie w 2020 r.

liczba zakładów opieki zdrowotnej ogółem	3
w tym liczba niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej	1
liczba prywatnych praktyk lekarskich (w tym pielęgniarskich)	b. d.
liczba aptek i punktów aptecznych	4

Dane Urzędu Miejskiego w Golinie.

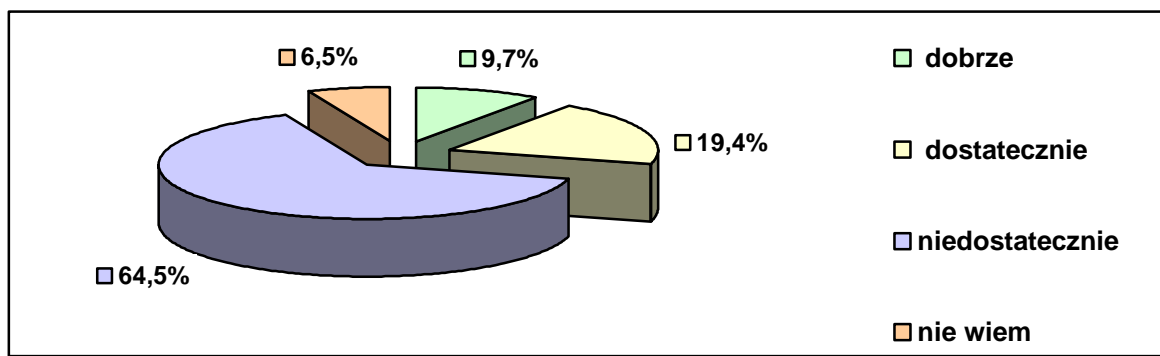
Tabela 19. Wykaz zakładów opieki zdrowotnej i aptek w gminie w 2020 r.

I.p.	podmiot	adres
1.	„Medyk” Janiak-Nowak, Niwald-Umerle Sp. Jawna Poradnia Lekarza POZ	ul. Kolejowa 25, 62-590 Golina
2.	Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Lekarska Roman Górniak	Kawnice 5
3.	Przychodnia STOMED	ul. Kolejowa 25a
4.	Apteka Floriańska	ul. Strażacka 7, Golina
5.	Apteka Pod Żłotą Wagą	Pl. Kazimierz Wielkiego 21
6.	Apteka	Kawnice 6
7.	Apteka Żłota	ul. Kolejowa 32, Golina

Dane Urzędu Miejskiego w Golinie.

Ochrony zdrowia znalazła odzwierciedlenie w badaniu ankietowym. Respondentów poproszono o ocenę oferty w tym zakresie. Większość uczestników badania (64,5%) negatywnie oceniła ofertę w zakresie ochrony zdrowia w gminie. Według 19,4% ankietowanych jest ona dostateczna, a 9,7% badanych przyznało, że jest dobra. Ponad 6% respondentów nie zajęło stanowiska w tej sprawie. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje wykres zamieszczony poniżej.

Wykres 4. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie ochrony zdrowia?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

10. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA

Oferta gminy Golina w dziedzinie sportu jest bardzo szeroka. Gmina dysponuje m. in. dwoma kompleksami boisk „Orlik” i stadionem miejskim, na którym można grać w piłkę nożną, piłkę siatkową (tradycyjną i plażową) oraz uprawiać jogging. W Golinie jest poza tym nowoczesna hala widowiskowo-sportowa. Wyposażenie obiektu umożliwia uprawianie wielu dyscyplin – od futsalu po taniec i aerobic.

W hali widowiskowo-sportowej odbywa się wiele cyklicznych imprez sportowych, turniejów oraz rozgrywek o zasięgu ogólnopolskim, wojewódzkim, powiatowym oraz lokalnym. Na bazę sportowo-rekreacyjną gminy składają się:

- Kompleks boisk Orlik 2012 w Kawnicach
- Kompleks boisk Orlik 2012 w Golinie
- Stadion Miejski w Golinie
- Hala Widowiskowo-Sportowa w Golinie
- Boisko przy szkole podstawowej w Golinie
- Stadion Wiejski w Adamowie
- Boisko przy OSP w Spławiu
- Boisko w Lubczu
- Boisko przy szkole podstawowej w Przyjmiu
- Boisko przy szkole podstawowej w Radolinie
- Boisko przy OSP w Myśliborzu

Propagowaniem kultury fizycznej w gminie zajmują się działające na jej terenie kluby sportowe:

- **Stowarzyszenie Młodzieżowy Klub Sportowy Ole!!.**

Trenerem oraz koordynatorem Klubu jest Marcin Kazimierczak, który posiada licencję UEFA A.

- **LZS Polonia Golina-Stowarzyszenie LZS Polonia Golina.**

Funkcjonuje od 1916 roku. Prezesem klubu jest Konrad Maciaszek. Zawodnicy klubu uczestniczą w wielu wydarzeniach, m.in.: w powiatowej i wojewódzkiej spartakiadzie LZS w kategorii gier zespołowych (piłka nożna) oraz w sportowych akcjach charytatywnych.

Dane na temat obiektów sportowo-rekreacyjnych i klubów sportowych w gminie zawiera poniższa tabela.

Tabela 20. Sport i rekreacja w 2020 r.

rodzaj podmiotu	liczba
obiekty rekreacyjno-sportowe	11
kluby sportowe	2
w tym uczniowskie kluby sportowe	b.d.

Dane Urzędu Miejskiego w Golinie.

Największym zbiornikiem wodnym w gminie jest Jezioro Głodowskie, znajdujące się w kompleksie leśnym Puszczy Bieniszewskiej. Popularną w gminie formą aktywności jest turystyka piesza i rowerowa; organizowane są „Rodzinne Rajdy Rowerowe” (RRR) na szlaku między kościołami osadzonymi w krajobrazie pradoliny Warty, wzdłuż wału przeciwpowodziowego. Atrakcjami trasy są: przeprawa przez Wartę w Sławsku promem i park krajobrazowy w Golinie. Na terenie gminy zlokalizowane są 3 obszary chronione:

Powidzko-Bieniszewski Obszar Chronionego Krajobrazu posiada największe w regionie walory przyrodnicze, krajoznawcze oraz rekreacyjne. Obejmuje południową część pojezierza gnieźnieńskiego wraz z częścią dawnej Puszczy Bieniszewskiej. Pomiędzy pagórkami leśnymi znajdują się tam liczne małe jeziora. W obszarze Puszczy utworzone zostały rezerваты leśne.

Dolina Warty jest istotnym systemem przyrodniczym powiązany z krajową i europejską siecią obszarów uznanych za kluczowe w ochronie przyrody, teren został objęty ochroną w ramach sieci NATURA 2000.

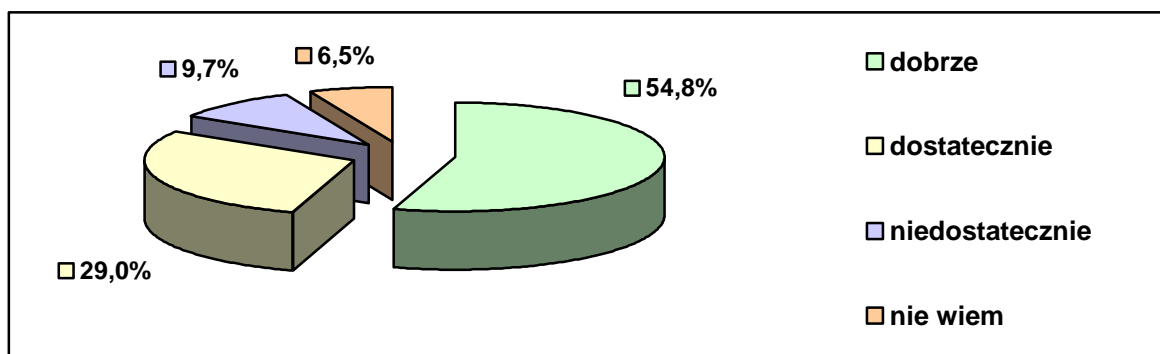
Pyzdrowski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje fragment doliny Warty z płaską równiną akumulacyjną. Część południowo-zachodnia gminy wchodzi w skład tego Obszaru Chronionego Krajobrazu, w tym Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego.

Na terenie gminy można znaleźć także obiekty wpisane do rejestru zabytków i warte zobaczenia, m.in.:

- kościół p.w. św. Jakuba w Golinie z XVIII w., drewniany, wyposażenie barokowe i rokokowe,
- zespół dworski z 1. poł. XIX: dwór szlachecki klasycystyczny, otoczony parkiem o pow. 7 ha z bogatym drzewostanem, licznymi pomnikami przyrody, wysepką otoczoną fosą.
- Rosocha Kolonia: cmentarz ewangelicko-augsburski, 2. poł. XIX,
- Węglewskie Holendry: cmentarz ewangelicko-augsburski, 1. poł. XIX,
- Radolina: park dworski, XIX,
- Myślibórz: kościół p.w. św. Mateusza, pocz. XVI, i cmentarz parafialny z 1. poł. XIX.

W przeprowadzonym badaniu ankietowym poproszono respondentów o ocenę oferty w zakresie sportu i rekreacji w gminie. Ponad 80% ankietowanych uznało ją za dobrą lub dostateczną. Prawie 10% badanych stwierdziło, że jest ona niedostateczna. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 5. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie sportu i rekreacji?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

11. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Z informacji udostępnionych przez Komisariat Policji w Golinie, wynika iż na terenie gminy stwierdzono ogółem:

119 przestępstw w 2018 r., w tym 1 popełnione przez nieletnich

137 przestępstw w 2019 r., w tym 2 popełnione przez nieletnich

102 przestępstwa w 2020 r., w tym 1 popełnione przez nieletnich

Do najczęściej popełnianych czynów karalnych należały:

- przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece:

56 przypadków w 2018 r.

41 przypadków w 2019 r.

9 przypadków w 2020 r.

- przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji:

15 przypadków w 2018 r.

18 przypadków w 2019 r.

17 przypadków w 2020 r.

- przestępstwa przeciwko mieniu:

10 przypadków w 2018 r.

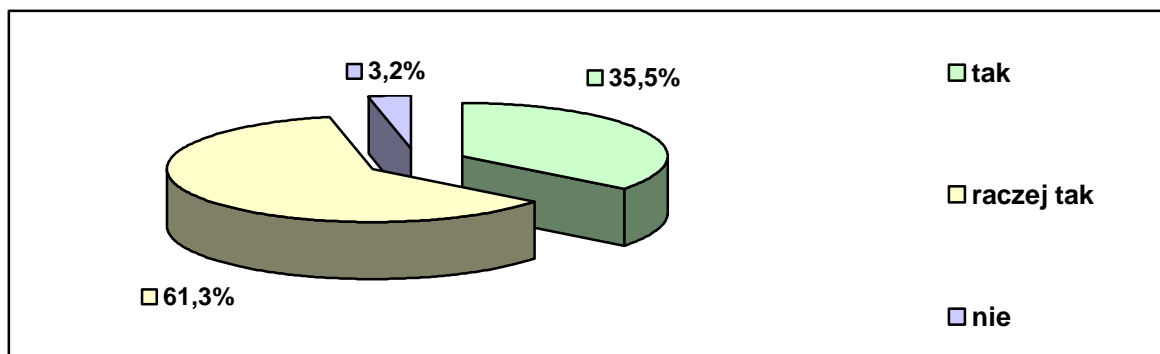
14 przypadków w 2019 r.

13 przypadków w 2020 r.

Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Golinie przeprowadzali na terenie gminy interwencje domowe. W wyniku podejmowanych działań wprowadzane były procedury „Niebieskie Karty”. W 2018 r. policjanci wszczęli 9 takich procedur, w 2019 r. 10, a w 2020 r. 15.

W badaniu ankietowym zadano respondentom pytanie na temat ich poczucia bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 6. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość ankietowanych (96,8%) stwierdziła, że w miejscu zamieszkania czuje się bezpiecznie lub raczej bezpiecznie. Przeciwną opinię wyraziło tylko 3,2% badanych.

12. POMOC SPOŁECZNA

Z końcem 2020 r. kadre Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie stanowiło 21 pracowników. Dane na temat stanu zatrudnienia w Ośrodku, potrzeb w tym zakresie oraz poziomu wykształcenia pracujących w nim osób przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 21. Stan zatrudnienia w MOPS-ie oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2020 r.

rodzaj stanowiska	liczba etatów	o ile etatów powinno być więcej?
kadra kierownicza	1	-
pracownicy socjalni	6	-
pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze	5	1
pracownicy wykonujący specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	-
pozostali pracownicy	9	1

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie.

Tabela 22. Wykształcenie kadry MOPS-u oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2020 r.

rodzaj wykształcenia, dodatkowe kwalifikacje i zainteresowanie w tym zakresie		liczba osób		
		kadra kierownicza	pracownicy socjalni	
wykształcenie	wyższe kierunkowe	0	4	
	wyższe niekierunkowe	0	0	
	średnie kierunkowe	1	2	
	średnie niekierunkowe	0	0	
dodatkowe kwalifikacje	specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej	ukończona	1	0
		w trakcie realizacji	0	0
	specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	posiadany	0	0
		w trakcie realizacji	0	0
	specjalizacja II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	posiadany	0	0
		w trakcie realizacji	0	0

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na Ośrodek Pomocy Społecznej obowiązek zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców lub 1

pracownika socjalnego na 50 rodzin korzystających z pracy socjalnej, nie mniej jednak niż 3 pracowników. W 2020 r. w gminie Golina na jednego pracownika socjalnego przypadało 1 989 mieszkańców oraz 40 rodzin korzystających z pracy socjalnej. Wskaźnik ten był więc spełniony. Zgłoszono natomiast potrzeby kadrowe w odniesieniu do pracowników wykonujących usługi opiekuńcze oraz pozostałych pracowników.

Z końcem 2020 r. wykształcenie wyższe kierunkowe posiadały 4 osoby spośród pracowników socjalnych, 2 pracowników socjalnych i osoba z kadry kierowniczej legitymowali się wykształceniem średnim kierunkowym. Dodatkowo osoba z kadry kierowniczej posiadała ukończoną specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Przepisy prawa dokładnie precyzują, kto i kiedy może skorzystać ze wsparcia udzielanego przez powołane do tego instytucje. Poniższe tabela przedstawiają dane dotyczące kwot wydatkowanych w latach 2018-2020 w gminie Golina na pomoc jej mieszkańcom oraz liczby mieszkańców gminy objętych przez MOPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej.

Tabela 23. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom w latach 2018-2020

wielkość wydatków (w zł)	2018	2019	2020
ogółem (działy 852 i 853)	2 086 473,61	2 234 290,01	1 960 454,67
w tym na świadczenia pomocy społecznej	667 125,29	697 273,91	660 248,93
na zadania własne gminy	1 941 414,81	2 157 457,21	1 945 526,28
na zadania zlecone gminie	145b058,80	58 814,80	14 928,39

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie

Tabela 24. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	321	309	258
liczba rodzin	233	234	213
liczba osób w rodzinach	516	502	398
udział liczby osób w rodzinach w ogólnej liczbie ludności gminy	4,3%	4,1%	3,3%

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie

Wartość środków przeznaczanych w gminie na pomoc społeczną w analizowanym okresie ulegała wahaniom, osiągając najwyższy poziom w 2019 r. Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2018-2020 malała, podobnie zmniejszał się udział beneficjentów systemu pomocy społecznej w ogóle ludności gminy. Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnej tabeli informacje na temat wieku odbiorców pomocy społecznej w 2020 r.

Tabela 25. Struktura wiekowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2020 r.

wiek odbiorców	liczba osób
0-17 lat	79
18-25 lat	6
26-35 lat	19
36-45 lat	37
46-55 lat	36
56-65 lat	50
66 lat i więcej	33
razem	260

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie

Analiza struktury wiekowej mieszkańców gminy objętych przez MOPS pomocą społeczną w 2020 r. wykazała, że największą grupę stanowiły dzieci i młodzież do lat 17. Kolejną grupę stanowiły osoby w wieku 56-65 lat, a następną osoby w wieku 36-45 lat. Szczegółowe dane liczbowe dotyczące powodów przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2018-2020 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 26. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2018-2020

powód przyznania pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
ubóstwo	190	187	153	425	420	310
bezdomność	3	5	4	3	5	4
potrzeba ochrony macierzyństwa	14	9	9	60	47	47
bezrobocie	93	72	66	232	177	152
niepełnosprawność	104	100	83	216	198	126
długotrwała lub ciężka choroba	55	62	53	99	116	95

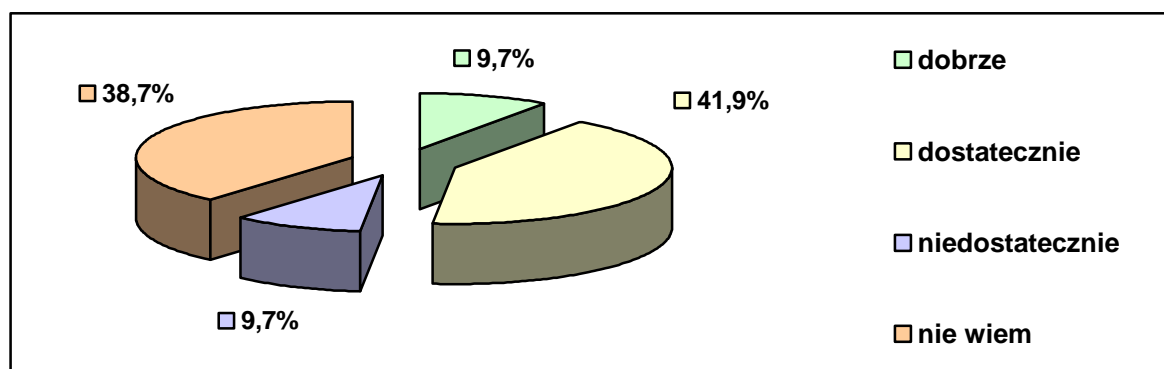
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	11	12	11	43	41	36
w tym rodziny niepełne	8	8	6	22	19	17
w tym rodziny wielodzietne	3	4	3	21	22	17
przemoc w rodzinie	1	0	0	3	0	0
alkoholizm	12	16	13	38	24	22
narkomania	0	1	1	0	1	1
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	0	0	0	0	0
zdarzenie losowe	1	2	0	3	6	0
sytuacja kryzysowa						

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie

Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2018-2020 były ubóstwo oraz niepełnosprawność. Kolejnym powodem, dla którego rodziny w gminie otrzymywały wsparcie z pomocy społecznej było bezrobocie. We wszystkich wymienionych powyżej przypadkach na przestrzeni analizowanego okresu spadała liczba rodzin objętych pomocą.

W badaniach ankietowych poruszono kwestię oceny realizowanych w gminie działań w zakresie przeciwdziałania ubóstwu. Poniższy wykres ilustruje rozkład odpowiedzi.

Wykres 7. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania ubóstwu?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Nieco ponad połowa badanych pozytywnie oceniła te działania. Niespełna 10% uczestników badania stwierdziło, że są one niedostateczne. Problemy z jednoznaczną odpowiedzią na to pytanie miało 38,7% respondentów.

Trudności rodzin wpływały na wysokość pomocy finansowej oraz formę udzielanego przez MOPS wsparcia. Dane dotyczące form wsparcia za lata 2018-2020 przedstawia tabela.

Tabela 27. Formy wsparcia udzielanego w gminie przez MOPS w latach 2018-2020

formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie			liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
pieniężna	197	193	159	190	189	159	388	384	302
rzeczowa	137	135	110	87	91	84	267	255	185
praca socjalna	X	X	X	249	249	239	506	458	355
poradnictwo specjalistyczne	X	X	X	0	0	0	0	0	0
schronienie	2	4	4	2	4	4	2	4	4
usługi opiekuńcze	26	26	28	26	26	28	32	32	34
specjalistyczne usługi opiekuńcze	3	3	2	2	2	1	8	8	4
odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	7	8	8	X	X	X	X	X	X

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie.

W latach 2018-2020 na terenie gminy najwięcej rodzin korzystało z pomocy udzielanej w formie pracy socjalnej, przy czym ich liczba w 2020 r. była niższa niż w latach poprzednich. W mniejszym stopniu mieszkańcom przyznawano wsparcie finansowe, głównie w postaci zasiłków, a liczba rodzin, którym przyznano takie świadczenie, spadała z roku na rok. W następnej kolejności mieszkańcy otrzymywali wsparcie w postaci pomocy rzeczowej (najczęściej bywa ona udzielana w postaci posiłku). W znacznie mniejszym stopniu mieszkańcom przyznawano wsparcie w formie usług opiekuńczych, a liczba rodzin objętych taką pomocą nieznacznie wzrosła w 2020 r.

Istotnym narzędziem pracy socjalnej jest kontrakt socjalny, czyli umowa zawarta przez pracownika socjalnego z rodziną lub osobą ubiegającą się o pomoc. Celem kontraktu jest przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Kontrakt określa zobowiązania i uprawnienia obu stron, a do wykonywania pewnych działań w oznaczonym terminie zobowiązują się zarówno osoba korzystająca ze świadczeń, jak i pracownik socjalny. W analizowanym okresie w gminie zawarto 12 kontraktów, wszystkie w 2018 r.

Wsparciem dla beneficjentów pomocy społecznej jest pomoc asystenta rodziny, który przydzielany jest rodzinie na podstawie wywiadu środowiskowego, przeprowadzonego w danej rodzinie przez pracownika socjalnego po otrzymaniu informacji o trudnościach rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych (z uwzględnieniem takich problemów, jak brak pracy, nałogi czy inne trudności, które mogą mieć wpływ na zagrożenie bezpieczeństwa dziecka). W 2020 r. 16 rodzin, w których wychowywało się 35 dzieci, skorzystało z takiej formy pomocy. Poniższa tabela zawiera dane dotyczące pracy asystenta rodziny w gminie w latach 2018-2020.

Tabela 28. Asystenci rodziny w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba asystentów rodziny	1	1	1
liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	18	16	16
liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	43	35	35
przeciętny czas pracy z rodziną (miesiące)	31	31	30
koszty ponoszone przez gminę z tytułu zatrudnienia asystenta rodziny (w zł)	b.d.	b.d.	b.d.

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie.

Osoby niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, dla których pomoc w postaci usług opiekuńczych okazywała się niewystarczająca dla zaspokojenia ich podstawowych potrzeb życiowych, z uwagi na konieczność zapewnienia im całodobowej opieki (z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności), były kierowane przez MOPS do domów pomocy społecznej. Dane dotyczące liczby skierowań do DPS-ów i liczby osób w nich przebywających przedstawia kolejna tabela.

Tabela 29. Skierowania i pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba osób z gminy skierowanych do DPS-u	0	0	2
liczba osób z gminy przebywających w DPS-ie	7	8	8

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie.

Szczególną formą pomocy jest **Karta Dużej Rodziny**. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci: w wieku do 18. roku życia; w wieku do 25. roku życia w przypadku, gdy dziecko się uczy; bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Od 1 stycznia 2020 r. prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje również wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. Dane na temat Kart Dużej Rodziny w gminie Golina zawiera tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 30. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba wydanych kart	64	322	95
liczba rodzin objętych wsparciem	16	282	315
liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem	50	452	477

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie.

W ramach szeroko rozumianej pomocy społecznej MOPS w Golinie przyznawał mieszkańcom gminy **świadczenia rodzinne**. W latach 2018-2020 zwiększała się wartość środków finansowych, jakie na ten cel przeznaczano, zaś liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie rodzinne ulegała w tym okresie wahaniom, z najwyższym poziomem zanotowanym w 2019 r. Dane w tym zakresie prezentują poniższe tabele.

Tabela 31. Świadczenia rodzinne w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
łączna wartość przyznanych świadczeń rodzinnych (w zł)	4 209 331,32	4 506 131,03	5 361 919,41
liczba osób, którym przyznano świadczenie	1 530	1 624	1 480

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie.

Tabela 32. Rodzaj świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2018-2020

rodzaj świadczenia	liczba przyznanych świadczeń		
	2018	2019	2020
zasiłek rodzinny	10 363	9 477	8 513
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	48	41	24
dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	184	171	130
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowania dziecka	406	396	428
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	334	320	294
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	583	531	522
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	1 318	1 346	1 539
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 073	997	984
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	107	96	68
zasiłek pielęgnacyjny	4 303	4 503	4 171
świadczenie pielęgnacyjne	668	886	1 350
specjalny zasiłek opiekuńczy	323	199	92
zasiłek dla opiekuna	415	313	114
świadczenie rodzicielskie	536	444	336
razem	20 045	19 407	18 565

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie.

W latach 2018-2020 spadała ogólna liczba wszystkich świadczeń rodzinnych przyznanych mieszkańcom gminy. Podstawowym świadczeniem rodzinnym jest zasiłek rodzinny, który służy częściowemu pokryciu wydatków na utrzymanie dziecka. Kolejność trzech najliczniej udzielanych dodatków do zasiłku rodzinnego była w latach 2018-2020 podobna: najczęściej przyznawano mieszkańcom dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego. Nieco niższa była liczba dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka oraz z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego.

Poza zasiłkiem rodzinnym najczęściej wypłacanym mieszkańcom gminy świadczeniem był zasiłek pielęgnacyjny, który przyznaje się w celu częściowego

pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki dla osoby niezdolnej do samodzielnej egzystencji.

Na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci wypłacane są również **świadczenia wychowawcze**. Ich celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Od 1.04.2016 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Golinie realizował Program Rodzina 500+. W 2020 r. w ramach Programu wypłacono rodzinom z gminy świadczenia na łączną kwotę **12 837 326,04 zł**. W 2020 roku ustalone prawo do świadczenia miało 1 359 rodzin, a świadczeniem objęto w sumie 2 050 dzieci.

Szczególną formą wsparcia jest wypłacane na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży świadczenie „**Za życiem**”. Z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się na to dziecko **jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł**. Świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. W rozpatrywanym okresie w gminie przyznano 1 takie świadczenie w 2019 r. i również 1 świadczenie w 2019 r.

W 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Golinie wypłacał świadczenie „**Dobry start**”. Świadczenie w wysokości 300 złotych, bez względu na dochody, otrzymują jednorazowo rodziny na każde dziecko uczące się w szkole. Świadczenie objęło łącznie 1 200 rodzin i 1 458 dzieci, a wartość wypłaconych świadczeń wyniosła 437 400,00 zł.

Oprócz wypłaty świadczeń MOPS w Golinie opłacał także składki na ubezpieczenie społeczne oraz zdrowotne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy bądź zasiłek dla opiekuna. W 2020 r. była to kwota 677 699, 00 zł. obejmująca ogółem 2 652 świadczenia.

W ramach programu „**Pomoc państwa w zakresie dożywiania**” w 2018 r. z pomocy skorzystało 97 dzieci i 184 osoby dorosłe. W ramach programu „**Posiłek w szkole i w domu**”, który zastąpił poprzednio realizowany program, pomoc otrzymało w 2019 r. 95 dzieci i 155 osób dorosłych, zaś w 2020 r. – 55 dzieci i 151 osób dorosłych.

MOPS w Golinie uczestniczy w realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, którego celem jest dotarcie z pomocą żywnościową do najbardziej potrzebujących w całej Polsce. Zadaniem MOPS było kwalifikowanie osób potrzebujących i wydawanie skierowań do otrzymania pomocy rzeczowej w formie żywności. Wydano 260 skierowań dla 630 osób uprawnionych do korzystania z tego rodzaju pomocy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udzielał także wsparcia w formie świadczenia alimentacyjnego, które przyznawane jest na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 33. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	56	47	45
liczba przyznanych świadczeń	732	626	547
wielkość wydatków na świadczenia (zł)	293 610,00	253 990,00	225 270,00

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie.

Jeśli chodzi o podmioty świadczące wsparcie i pomoc społeczną na terenie gminy, to obok MOPS-u do dyspozycji mieszkańców pozostaje 1 dzienny dom pomocy Senior+ (placówka wsparcia dziennego dla osób nieaktywnych zawodowo, samodzielnych bądź wymagających niewielkiej pomocy w codziennych czynnościach) oraz spółdzielnia socjalna działająca w branży ogrodniczej. Dane zawiera poniższa tabela

Tabela 34. Instytucje i jednostki działające w obszarze pomocy społecznej w 2020 r.

nazwa instytucji	adres	liczba miejsc
Dzienny Dom Senior+	Pl. Kazimierza Wielkiego 8	20
Spółdzielnia Socjalna Aktywni Razem	62-590 Golina	5

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie.

Mieszkańcy gminy Golina mogą także korzystać z pomocy jednostek usytuowanych poza gminą, które obejmują zasięgiem swojego działania jej teren. Należy do nich **Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Ślesinie**, która w roku szkolnym 2019/2020 objęła wsparciem dzieci i uczniów z gminy w następujących formach:

- badania psychologiczno-pedagogiczne 97 osób
- badanie logopedyczne 12 osób
- opinie o dostosowaniu wymagań edukacyjnych dla 9 osób
  - specyficznych trudnościach w uczeniu się dla 13 osób
  - pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla 34 osób
  - zindywidualizowanej ścieżce kształcenia dla 4 osób
  - zatrudnieniu młodocianego dla 5 osób
  - wczesnym wspomaganie rozwoju dla 3 dzieci
  - oraz informacje o wynikach diagnozy dla 6 osób
- orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego dla 9 osób
- orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania dla 3 osób
- zajęcia terapeutyczne dla 44 dzieci
- obserwacje na tle grupy rówieśniczej 4 dzieci
- badania słuchu 19 dzieci
- spotkania grupowe/warsztatowe (7) dla 188 dzieci.

Do instytucji usytuowanych poza gminą, które swoim działaniem obejmują jej teren należy także **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie**, które w odniesieniu do mieszkańców gminy realizuje m.in. zadania w zakresie pieczy zastępczej. Dane dotyczące tej formy działalności PCPR-u przedstawia poniższa tabela.

Tabela 35. Działalność PCPR-u w odniesieniu do mieszkańców gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba dzieci z gminy zgłoszonych do adopcji	6	0	0
liczba dzieci z gminy adoptowanych	1	0	0
liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych	1	6	4
liczba dzieci z gminy umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	0	0	0
liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastępczych	30	33	35

liczba dzieci z gminy przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	0	0	0
liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z gminy	16	19	19
liczba usamodzielnianych dzieci z gminy	1	1	2

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie.

Wykaz innych jednostek usytuowanych poza gminą, ze wsparcia których korzystali mieszkańcy gminy, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 36. Jednostki wsparcia spoza gminy, z oferty których korzystali mieszkańcy gminy w 2020 r.

lp.	nazwa instytucji	kategoria klienta oraz liczba mieszkańców gminy objętych wsparciem w 2020 roku
1.	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Zagórska 3, 62-510 Konin	osoby z zaburzeniami psychicznymi, 8 osób
2.	Dom Pomocy Społecznej ul. Kościelna 46, 62-561 Ślesin	osoby wymagające całodobowej opieki, 1 osoba
3.	Dom Pomocy Społecznej Skubarczewo 4, 62-436 Orchowo	osoby wymagające całodobowej opieki, 1 osoba
4.	Dom Pomocy Społecznej ul. Poniatowskiego 21, 62-600 Koło	osoby wymagające całodobowej opieki, 1 osoba
5.	Dom Pomocy Społecznej ul. Południowa 1, 62-510 Konin	osoby wymagające całodobowej opieki, 1 osoba
6.	Dom Pomocy Społecznej ul. Pułaskiego 1, 62-420 Strzałkowo	osoby wymagające całodobowej opieki, 1 osoba
7.	Dom Pomocy Społecznej ul. Limanowskiego 4, 62-410 Zagórz	osoby wymagające całodobowej opieki, 3 osoby
8.	Fundacja Pomocy Wzajemnej Barka ul. Św. Wincentego 6, 61-003 Poznań	osoby bezdomne 1 osoba
9.	Ośrodek Poradnictwa i Interwencji Kryzysowej ul. Kościelna 46, 62-561 Ślesin	osoby wymagające zapewnienia schronienia, pomocy psychologicznej i prawnej
10.	MONAR Schronisko dla Bezdomnych MARKOT, Zieliniec 73, 62-306 Kołaczkowo	osoby bezdomne 1 osoba
11.	Schronisko dla bezdomnych mężczyzn ul. Prostopadła 9, 33-100 Tarnów	1 osoba
12.	Wielkopolski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża ul. Górna Wilda 99, 61-563 Poznań	osoby bezdomne 1 osoba

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie.

13. BEZROBOCIE

Sytuacja na rynku pracy w gminie Golina w latach 2018-2020 była zmienna, bowiem wahała się liczba zarejestrowanych w urzędzie pracy osób bezrobotnych, jednak podkreślenia wymaga z pewnością wyraźny wzrost liczby osób bezrobotnych, jaki miał miejsce w 2020 r.. Dane w tym zakresie zawierają poniższe tabele.

Tabela 37. Stan bezrobocia w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba osób w wieku produkcyjnym	7 433	7 337	7 231
liczba bezrobotnych w gminie ogółem	414	413	479
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	240	262	278
udział ogólnej liczby osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	5,5%	5,6%	6,6%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Koninie.

Tabela 38. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie, województwie i w kraju w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
stopa bezrobocia w powiecie konińskim	8,9%	8,5%	9,7%
stopa bezrobocia w województwie wielkopolskim	3,2%	2,8%	3,7%
stopa bezrobocia w kraju	5,8%	5,2%	6,2%

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Udział osób bezrobotnych w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym w analizowanym okresie ulegał zwiększeniu. Liczba kobiet, które w latach 2018-2020 stanowiły większość ogółu osób bezrobotnych w gminie systematycznie rosła na przestrzeni całego rozpatrywanego okresu. W analizowanym okresie powiat koniński, przy zmiennym poziomie bezrobocia, charakteryzował się wyraźnie wyższą w stosunku do całego kraju i województwa wielkopolskiego stopą bezrobocia. Zarówno w województwie, jak i w kraju poziom bezrobocia w analizowanym okresie ulegał wahaniom przy tendencji wzrostowej w 2020 r.

Dla scharakteryzowania problemu bezrobocia w gminie ważna jest analiza danych dotyczących podziału bezrobotnych według wieku, czasu pozostawiania bez pracy i wykształcenia. Dane szczegółowe w tym zakresie na koniec 2020 r. dla gminy Golina przedstawia poniższa tabela.

Tabela 39. Bezrobotni w gminie na koniec 2020 r. według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i wykształcenia

wiek	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
18-24 lata	67	33	47,1
25-34 lata	152	102	67,1
35-44 lata	126	80	63,4
45-54 lata	66	34	51,5
55-59 lat	47	29	61,7
60 lat i więcej	21	X	X
czas pozostawania bez pracy	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
do 1 miesiąca	29	18	62,0
1-3 miesiące	66	40	60,6
3-6 miesięcy	78	35	44,8
6-12 miesięcy	100	48	48,0
12-24 miesiące	108	73	67,5
powyżej 24 miesięcy	98	64	65,3
wykształcenie	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
wyższe	50	37	74,0
policealne i średnie zawodowe	107	70	70,0
średnie ogólnokształcące	56	41	73,2
zasadnicze zawodowe	143	76	53,1
gimnazjalne i niższe	123	54	43,9
staż pracy	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
bez stażu	50	34	68,0
do 1 roku	97	58	59,7
1-5 lat	141	85	60,2
5-10 lat	88	50	56,8
10-20 lat	58	35	60,3
20-30 lat	32	14	43,7
30 lat i więcej	13	2	15,3

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Koninie.

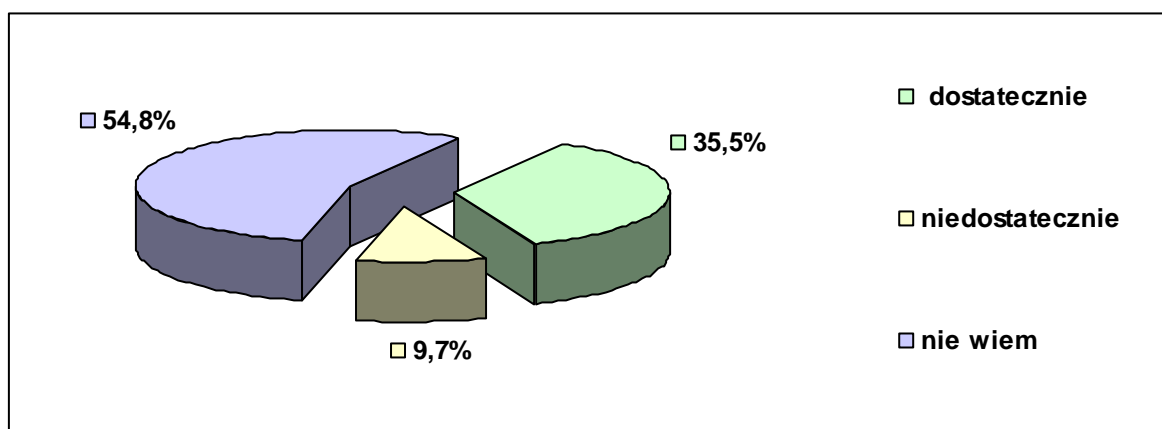
Na koniec 2020 r. wśród bezrobotnych w gminie największe grupy stanowiły osoby w wieku 25-34 lata i 35-44 lata, osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym, osoby pozostające bez pracy 6-12 miesięcy i 12-24 miesiące oraz osoby ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat. Najmniej bezrobotnych w 2020 r. było w następujących grupach: osób w wieku 60 lat i więcej, osób pozostających bez pracy do 1 miesiąca, osób z wykształceniem wyższym oraz osób ze stażem pracy powyżej 30 lat.

Największy udział kobiet w ogóle bezrobotnych odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym, osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, osób w wieku 25-34 lata oraz osób bez stażu pracy.

W gminie Golina bezrobocie było trzecim, biorąc pod uwagę liczbę rodzin, powodem przyznawania pomocy społecznej. W ostatnich latach jego poziom ulegał wahaniom, ale skutki wyższego poziomu tego zjawiska w latach wcześniejszych są nadal odczuwane w rodzinach, szczególnie tych najuboższych, gdzie pojawiły się uzależnienia, konflikty, problemy wychowawcze. Zjawiska te, występujące długotrwale, prowadzą do ich rozpadu, a niektórzy członkowie takich rodzin zmuszeni są szukać pomocy w wyspecjalizowanych instytucjach.

Uczestników badania ankietowego poproszono o ocenę realizowanych w gminie działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu. 35,5% badanych uznało działania realizowane w gminie w zakresie przeciwdziałania bezrobociu za dostateczne, blisko 10% było przeciwnego zdania. Ponad połowa respondentów nie potrafiła tych działań ocenić. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 8. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

14. BEZDOMNOŚĆ

Bezdomność to zjawisko społeczne polegające na braku domu lub miejsca stałego pobytu gwarantującego jednostce lub rodzinie poczucie bezpieczeństwa, zapewniającego schronienie przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi i zaspokojenie podstawowych potrzeb na poziomie uznawanym w danym społeczeństwie za wystarczający.

Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością z terenu gminy świadczy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Golinie. Poniższa tabela przedstawia dane o liczbie osób korzystających z pomocy w tym zakresie.

Tabela 40. Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy MOPS-u z powodu bezdomności w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba rodzin	3	5	4
liczba osób w rodzinach	3	5	4

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie.

W świetle przytoczonych danych można stwierdzić, iż bezdomność nie stanowi dużego problemu społecznego na terenie gminy; rokrocznie notowano kilka przypadków tego zjawiska. Na podstawie umów i porozumień zawartych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na świadczenie usług w postaci zapewnienia schronienia wraz z gorącym posiłkiem, osoby bezdomne z terenu gminy kierowane były do następujących placówek:

- Stowarzyszenie Monar Schronisko dla Osób Bezdomnych Markot w Zielińcu” – 1 osoba.
- Schronisko dla bezdomnych mężczyzn w Tarnowie – 1 mężczyzna,
- Fundacja Pomocy Wzajemnej „Barka” w Poznaniu – 1 osoba
- Wielkopolski Oddział Polskiego Czerwonego Krzyża w Poznaniu – 1 osoba.

15. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w art. 41 nakłada na samorzady lokalne szereg zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Na sfinansowanie realizacji tych zadań zapewniono dodatkowe środki z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych. Poniższa tabela prezentuje dane na temat wielkości środków uzyskanych z opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie Golina.

Tabela 41. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2018-2020

rodzaj	wartość w zł		
	2018	2019	2020
opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu	143 232,40	143 997,71	153 619,58

Dane Urzędu Miejskiego w Golinie.

W latach 2018-2020 wysokość kwot uzyskiwanych z opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie rosła z roku na rok.

W rozpatrywanym okresie wartość środków przeznaczanych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień w gminie ulegała wahaniom z najniższym poziomem zanotowanym w 2020 r. Dane w tym zakresie zawiera tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 42. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2018-2020 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie

wielkość wydatków (w zł)	2018	2019	2020
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych	141 153,90	146 810,75	121 384,79
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów narkomanii	3 064,00	4 533,99	8 190,00
na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	-	-	-
razem	144 217,90	151 344,74	129 574,79

Dane Urzędu Miejskiego w Golinie.

Ważną rolę w procesie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wybrane dane dotyczące działalności GKRPA w Golinie przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 43. Liczba członków-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba osób zaangażowanych w prace GKRPA	9	9	9

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Golinie.

Tabela 44. Działalność GKRPA w latach 2018-2020 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie

zakres danych	2018	2019	2020
liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu	195	153	70

liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	0	0	0
---	---	---	---

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Golinie.

W latach 2018-2020 spadała liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadzała rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu. Komisja w latach 2018-2020 nie występowała z wnioskami do sądu o podjęcie obowiązkowego leczenia odwykowego wobec mieszkańców gminy.

Jeśli chodzi o działalność w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, to w analizowanym okresie GKRPA kontaktowała się z osobami dotkniętymi tym problemem, nie składano jednakże zawiadomień do prokuratury o popełnieniu przestępstwa przeciwko sprawcom przemocy w rodzinie. Dane w tym zakresie zawarto w poniższej tabeli.

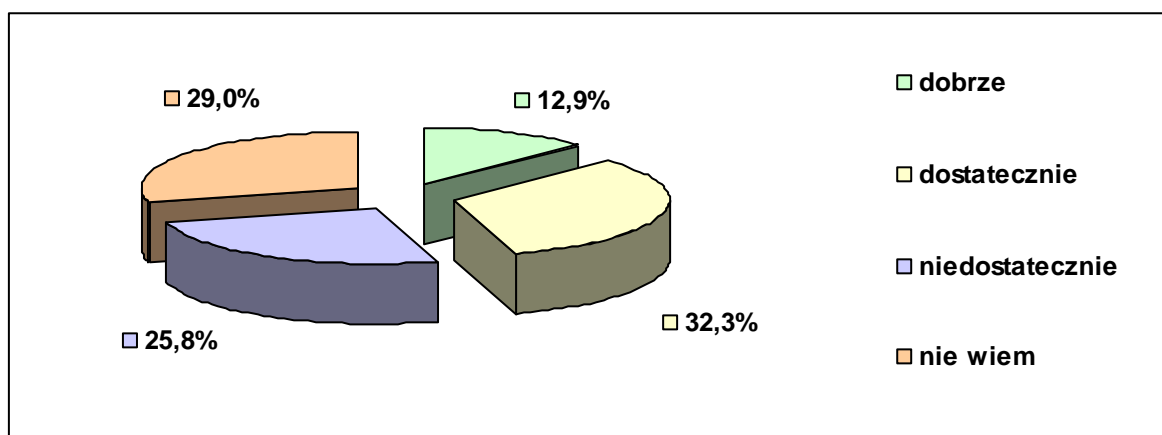
Tabela 45. Działania podjęte w gminie przez GKRPA w latach 2018-2020 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie

zakres danych	2018	2019	2020
liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	152	122	57
liczba sprawców przemocy w rodzinie, przeciwko którym GKRPA złożyła zawiadomienie do prokuratury o przestępstwie	0	0	0

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Golinie.

Uczestników badania ankietowego zapytano o ocenę działań, jakie prowadzone są w gminie w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom. Rozkład uzyskanych odpowiedzi zilustrowano na wykresie zamieszczonym poniżej.

Wykres 9. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom?

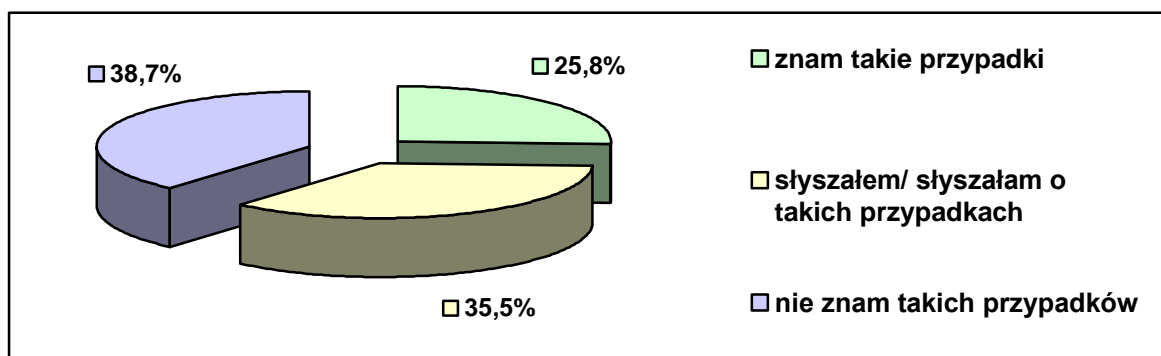

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym

Ponad 45% badanych oceniła działania przeciwdziałające uzależnieniom jako dostateczne lub dobre. Jednocześnie 25,8% ankietowanych uznało je za niedostateczne. Blisko 30% respondentów nie potrafiło ocenić tych działań.

W przeprowadzonym badaniu ankietowym mieszkańcy odnieśli się także do styczności pośredniej lub bezpośredniej z osobami doświadczającymi lub stosującymi przemoc. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 10. Czy zna Pani/Pan przypadki przemocy w rodzinie na terenie gminy lub o nich słyszała/słyszał?

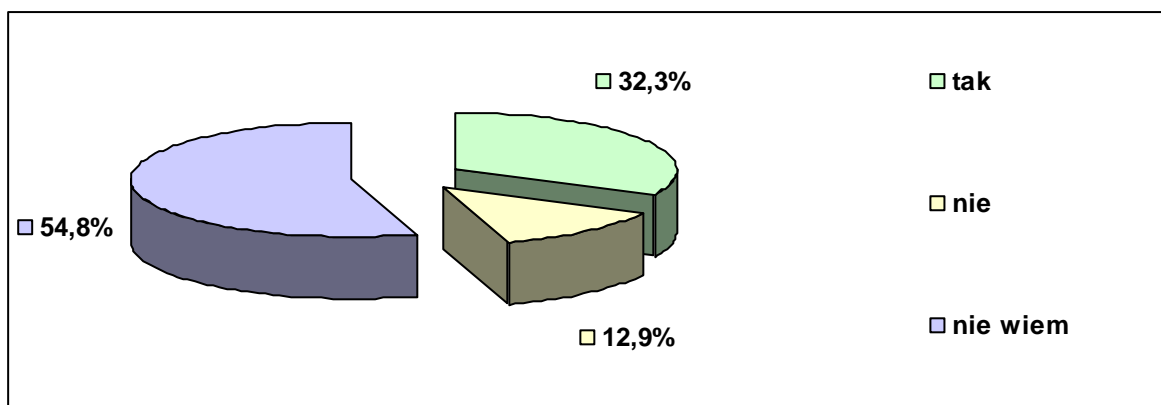

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Ponad 60% respondentów twierdzi, iż słyszało o przypadkach stosowania przemocy w rodzinie lub zna takie przypadki. Jednocześnie ponad 38% ankietowanych odpowiedziało, że takich przypadków nie zna.

Oceniając ryzyko nasilania się problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy, 32,3% badanych odpowiedziało, że takie ryzyko istnieje. Zdaniem ok. 13% ankietowanych takie ryzyko nie istnieje. Wysoki odsetek (54,8%) respondentów wybrał odpowiedź „nie wiem”.

Wykres 11. Czy Pani/Pan zdaniem istnieje ryzyko nasilania się problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Skuteczne przeciwdziałanie problemom wynikającym z uzależnień i przemocy w rodzinie powinno opierać się na ścisłej współpracy wszystkich powołanych do tego instytucji i organizacji. Konieczne jest dokładne rozpoznanie danego problemu i okoliczności jego występowania oraz zapewnienie ciągłości działań podejmowanych wcześniej. Te działania podejmowane są w ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego.

Funkcjonowanie w gminie **Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie** reguluje nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z 2010 roku. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele policji, ośrodka pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, prokuratury czy organizacji pozarządowych. Głównym zadaniem Zespołu jest podejmowanie działań mających na celu ochronę osób doznających przemocy w rodzinie, w tym realizacja procedury „Niebieskie Karty”, oraz integrowanie i koordynowanie działań wymienionych podmiotów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Głównym celem działalności Zespołu Interdyscyplinarnego jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych przemocą.

Procedura „Niebieskie Karty” jest wdrażana i prowadzona w ujawnionych przypadkach stosowania przemocy w rodzinie lub uzasadnionego podejrzenia, że w danej rodzinie dochodzi do przemocy, na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 31 marca 2011 r. w sprawie procedury przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie. Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” następuje w przypadku ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy albo rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Dane dotyczące funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie miejsko-wiejskiej Golina prezentuje tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 46. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	11	11	11

liczba spotkań ZI w ciągu roku	4	4	4
liczba spotkań grup roboczych	43	45	30
liczba złożonych do ZI „Niebieskich Kart”	9	10	15
w tym sporządzone przez Policję	9	10	15
w tym sporządzonych przez pracowników socjalnych	0	0	0
liczba zamkniętych „Niebieskich Kart”	11	11	13
liczba spraw toczących się w ZI z lat wcześniejszych	8	7	5

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Golina.

Osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie pomoc świadczy również Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Dane dotyczące tego rodzaju wsparcia zawiera poniższa tabela.

Tabela 47. Pomoc udzielana z powodu uzależnień i przemocy w rodzinie w gminie w latach 2018-2020

powód przyznania pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
przemoc w rodzinie	1	0	0	3	0	0
alkoholizm	12	16	13	38	24	22

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie

Wsparcia z powodu alkoholizmu udzielono w latach 2018-2020 odpowiednio: 12, 16 i 13 rodzinom (38, 24 i 22 osobom w rodzinach). W analizowanym okresie pomoc ze względu na przemoc w rodzinie przyznano tylko w 2018 r - 1 rodzinie (3 osobom w rodzinie).

Podstawowym zadaniem GKRPA w Golinie w 2020 r były działania profilaktyczne ukierunkowane na:

- popularyzację wiedzy o uzależnieniach,
- realizację sprawdzonych w kraju programów profilaktycznych,
- objęcie opieką dzieci z rodzin z problemem uzależnień,
- stwarzanie warunków do wszechstronnego rozwoju dzieciom i młodzieży.

Realizację programu profilaktycznego połączono z umożliwieniem atrakcyjnego spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież i dorosłych. W gminie kolejny rok realizowano kampanię „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Postaw na Rodzinę”, w szkołach na terenie gminy były realizowane programy profilaktyczne adresowane do dzieci i młodzieży oraz liczne imprezy takie, jak konkursy, turnieje, prezentacje,

zabawy integracyjne. Stowarzyszenie Profilaktyki, Edukacji, Promocji Zdrowia i Rehabilitacji w Koninie zorganizowało wypoczynek letni nad morzem dla 50 dzieci i młodzieży z gminy. Przy szkole podstawowej w Golinie działa świetlica socjoterapeutyczna, z której korzysta ponad 20 dzieci. W 2020 r. placówka pracowała częściowo zdalnie, ze względu na pandemię, ale wychowawcy starali się utrzymywać kontakt ze wszystkimi wychowankami.

GKRPA współpracowała z Ośrodkiem Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w Ślesinie, który oferuje m. in. pomoc psychologa i prawnika. W 2020 r. ze wsparcia Ośrodka skorzystały 23 osoby z gminy.

Dane na temat podmiotów świadczących wsparcie osobom uzależnionym, współuzależnionym i dotkniętym przemocą domową w gminie zawiera poniższa tabela.

Tabela 48. Wykaz jednostek i grup wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie, funkcjonujących na terenie gminy w 2020 r.

lp.	nazwa	adres
1.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	
2.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Pl. Kazimierza Wielkiego 10 62-590 Golina
3.	Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	
4.	Punkt Konsultacyjny – Biblioteka Publiczna	Pl. Kazimierza Wielkiego 12
5.	Grupa AA – Dom Kultury	Pl. Kazimierza Wielkiego 2
6.	Świetlica socjoterapeutyczna	SP ul. Wolności 20
7.	Świetlice w szkołach podstawowych	Golina, Kawnice, Przyjma, Radolina

Dane Urzędu Miejskiego w Golinie.

16. SYTUACJA DZIECKA

Analiza sytuacji dziecka w gminie została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonujących na jej terenie placówkach systemu oświaty. Badanie to pozwoliło zdiagnozować środowisko szkolne i rodzinne uczniów pod kątem występowania zachowań o cechach patologii społecznej oraz uzyskać informacje na temat prowadzonych w placówkach działań opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych i leczniczych. Do analizy przedłożono 4 ankiety – wypełnione przez pedagogów szkolnych lub dyrektorów następujących placówek systemu oświaty funkcjonujących na terenie gminy:

- Szkoła Podstawowa im. Juliusza Słowackiego w Golinie (liczba uczniów: 459, liczba nauczycieli: 59),
- Szkoła Podstawowa im. Stanisława Wyspiańskiego w Kawnicach (liczba uczniów: 212 + 100 w oddz. przedszkolnym, liczba nauczycieli: 33),
- Szkoła Podstawowa im. Marii Skłodowskiej-Curie w Przyjmie (liczba uczniów: 101 + 39 w oddz. przedszkolnym, liczba nauczycieli: 22),
- Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Radolinie (liczba uczniów: 87, liczba nauczycieli: 20),

Zasoby i oferta szkolna i przedszkolna

Z analizy ankiet wynika, iż uczniowie wszystkich szkół mają zapewnioną opiekę pedagoga, logopedy oraz pielęgniarki, 3 szkoły zatrudniają ponadto doradcę zawodowego. Uczniowie 3 szkół mają dostęp do sali gimnastycznej, zaś z boiska sportowego mogą korzystać dzieci ze wszystkich placówek. We wszystkich szkołach z terenu gminy uczniowie mają dostęp do Internetu. 3 szkoły prowadzą dożywianie uczniów. W analizowanym roku szkolnym z bezpłatnych posiłków skorzystało 155 dzieci. Opiekę w ramach zajęć świetlicowych zapewniają wszystkie placówki, oferują także zajęcia przeznaczone dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wymieniono wśród nich zajęcia wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne, a także zajęcia rewalidacyjne, sensoryczne oraz zindywidualizowaną ścieżkę kształcenia.

Zajęcia dodatkowe proponowane w szkołach i przedszkolach

Szkoły z terenu gminy mają w swojej ofercie zajęcia dodatkowe. Znalazły się wśród nich rozliczne koła rozwijające zainteresowania i predyspozycje uczniów: koła przedmiotowe, językowe, muzyczne, artystyczne, teatralne, sportowe, oraz zajęcia kształcące aktywność i kreatywność.

Problemy w otoczeniu szkolnym i rodzinnym uczniów

Uczestnicy badania stwierdzali występowanie negatywnych zachowań w społeczności uczniowskiej oraz dysfunkcji i zjawisk społecznie niepożądanych w otoczeniu domowym dzieci/uczniów, podając jednocześnie liczbę ujawnionych przypadków. Problemy, które w najpoważniejszym stopniu dosięgają uczniów i ich rodziny, identyfikowano w dwojaki sposób: wypełniając zamknięte katalogi obejmujące 12 i 6 zmiennych oraz odpowiadając na pytania o charakterze otwartym, określając subiektywnie stopień natężenia występujących problemów w ciągu trzech

ostatnich lat. Uzyskane na podstawie analizy ankiet informacje prezentują poniższe tabele.

Tabela 49. Negatywne zachowania występujące w społeczności uczniowskiej w roku szkolnym 2019/2020

rodzaj negatywnych zachowań	obecność poszczególnych zjawisk		
	liczba placówek, w których stwierdzono	liczba ujawnionych przypadków	liczba placówek, w których nie stwierdzono
palenie papierosów	0	0	0
sięganie po alkohol	0	0	0
sięganie po narkotyki	0	0	0
niszczenie mienia szkolnego	1	2	3
kradzieże na terenie szkoły	0	0	0
dyskryminacja w grupie rówieśniczej	0	0	0
udział w grupach negatywnych	0	0	0
agresja i przemoc w grupie rówieśniczej	3	12	1
autoagresja	1	1	3
ucieczki z domu	0	0	0
przestępczość ujawniona	0	0	0
przypadki wymagające nadzoru kuratora sądowego	3	5	1

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w placówkach oświatowych gminy.

Tabela 50. Dysfunkcje, zjawiska społecznie niepożądane i zachowania przestępcze stwierdzone w rodzinach dzieci/uczniów w roku szkolnym 2019/2020

dysfunkcje i zjawiska społecznie niepożądane	liczba ujawnionych przypadków
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	16
zaniedbanie	3
uzależnienia (alkoholizm, narkomania)	6
przemoc w rodzinie	3
wykorzystywanie seksualne dzieci	0
przestępczość	0

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w placówkach oświatowych i wychowawczych gminy.

W otoczeniu szkolnym uczniów odnotowano 12 przypadków agresji i przemocy w grupie rówieśniczej, 5 przypadków wymagających nadzoru kuratora

sądowego, 2 przypadki niszczenia mienia szkolnego. Wśród przypadków dysfunkcji czy patologii ujawnionych w środowisku rodzinnym dzieci i uczniów placówek systemu oświaty stwierdzono 16 przypadków bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, 3 przypadki zaniedbania oraz 3 przypadki przemocy w rodzinie.

Przedstawiciele jednej z badanych placówek zauważyli wzrost negatywnych zachowań wśród dzieci i uczniów w ciągu ostatnich trzech lat (głównie cyberprzemoc), pozostali nie stwierdzili wzrostu bądź nie byli w stanie stwierdzić, czy taki wzrost nastąpił. Według opinii pedagogów, jeśli chodzi o przypadki dysfunkcji występujących w rodzinach dzieci i uczniów, to stwierdzono wzrost przypadków niewydolności wychowawczej, co unaocznilo się szczególnie podczas nauki zdalnej, ale zanotowano też wzrost przejawów nadopiekuńczości ze strony rodziców.

Współpraca placówek z rodzicami uczniów przybiera różne formy i została oceniona pozytywnie przez wszystkich uczestników badania.

Współpraca placówek z instytucjami i organizacjami jest zdaniem przedstawicieli szkół zadowolająca. Do podmiotów, z którymi placówki najczęściej współpracują, uczestnicy badania zaliczyli: Samorząd Gminy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Dom Kultury i Bibliotekę, Policję, Straż Miejską, Straż Pożarną, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Pogotowie Opiekuńcze, kuratorów sądowych, Sąd Rejonowy, Sanepid, organizacje pozarządowe.

Pomoc, jaką placówki oferują uczniom z rodzin ubogich, opiera się o współpracę z MOPS oraz TPD i polega przede wszystkim na zapewnieniu bezpłatnego dożywiania w formie obiadów, jak również pomocy materialnej – stypendia, zwolnienie z obowiązkowych opłat i składek, a także udostępnianiu podręczników, sprzętu komputerowego. Organizowane są akcje charytatywne na rzecz potrzebujących, paczki świąteczne, wyjazdy wakacyjne.

Pomoc, jaką placówki oferują uczniom z rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, dotkniętych problemami uzależnień, przemocy w rodzinie przebiega we współpracy z instytucjami pomocowymi. Umożliwiany jest kontakt ze specjalistami – pedagogami i psychologami, zapewniana jest informacja o dostępnych formach pomocy i odpowiednich instytucjach pomocowych,

prowadzona jest także pedagogizacja rodziców. Dzieci mogą również korzystać z porad i wsparcia wychowawców i opieki świetlicowej.

Usprawnienie funkcjonowania placówek oraz poprawa efektywności procesu edukacji i wychowania wymaga, zdaniem uczestników badania, zatrudnienia psychologa w każdej szkole, zintensyfikowania współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Policją, organizowania większej liczby spotkań ze specjalistami i warsztatów dla uczniów i rodziców, szczególnie w zakresie zagrożeń i uzależnień. Wśród wypowiedzi pojawiał się postulat zwiększenia liczby zajęć dodatkowych, w tym wyrównawczych oraz potrzeba lepszej organizacji czasu wolnego uczniów.

17. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH

SYTUACJA OSÓB STARSZYCH

Na podstawie danych dotyczących sytuacji demograficznej gminy Golina można stwierdzić, że w latach 2018-2020 rosła systematycznie liczba osób w wieku poprodukcyjnym, podobnie jak udział liczby osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności gminy. Dane w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela 51. Osoby w wieku poprodukcyjnym w strukturze ludności gminy w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba mieszkańców gminy ogółem	11 984	11 968	11 936
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	2 284	2 367	2 441
udział osób w wieku poprodukcyjnym w ludności gminy	19,0%	19,7%	20,5%

Dane Urzędu Miejskiego w Golinie.

Szczegółowa analiza struktury demograficznej populacji gminy zawarta w Rozdziale 3. Części Diagnostycznej niniejszego dokumentu ukazuje niekorzystne tendencje: spadającą liczbę młodszych mieszkańców gminy, zwiększającą się grupę osób w wieku poprodukcyjnym, ujemny w ostatnich latach przyrost naturalny. Wskaźniki te pozwalają na sformułowanie wniosku, iż społeczność gminy wpisuje się w dominujące w ogólnym procesie demograficznym tendencje i zaczyna się starzeć. Starzenie się społeczeństwa powoduje konieczność dokonania zmian organizacyjnych w funkcjonowaniu rodzin zobligowanych moralnie, ale także prawnie do opieki nad członkiem rodziny. Proces starzenia się społeczeństwa jest istotną

przesłanką do reorganizacji lokalnego rynku usług społecznych, głównie z uwagi na konieczność dostosowania tych usług do potrzeb osób niesamodzielnych, niepełnosprawnych, wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

W ramach swojej działalności MOPS świadczy m.in. usługi opiekuńcze. Jest to szczególna forma pomocy kierowana przede wszystkim do osób starszych, chorych i samotnych. Usługi te polegają m.in. na pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych i pielęgnacji. Dane w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela 52. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba rodzin	26	26	28
liczba osób łącznie w rodzinach	32	32	34

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie.

Wśród odbiorców pomocy społecznej w gminie w 2020 r. były ogółem 83 osoby w wieku powyżej 56 lat (33 powyżej 66 lat), w tym 34 osoby objęte wsparciem w postaci usług opiekuńczych.

Uzupełnieniem powyższych informacji są wypowiedzi pozyskane z badania ankietowego. Odpowiadając na pytanie, jakie problemy najczęściej dotyczą osób starszych w gminie, respondenci wskazywali głównie na samotność, niewystarczający dostęp do specjalistycznych usług i opieki medycznej, problemy komunikacyjne (dojazd do lekarza w Koninie), niskie dochody przyczyniające się do ubóstwa, a także niekiedy brak zainteresowania i pomocy ze strony rodziny. Zwrócono także uwagę na niedostateczną ofertę spędzania czasu wolnego, marginalizację oraz poczucie nieprzydatności i wykluczenia społecznego.

Większość respondentów badań ankietowych stanowiły osoby przed 55. rokiem życia, a grupa wiekowa powyżej 65 lat, czyli najbardziej zainteresowana tą kwestią część mieszkańców gminy, była reprezentowana jedynie przez 9,6% ankietowanych. Z pewnością dla lepszego rozpoznania potrzeb seniorów w gminie należałoby przeprowadzić odpowiednie badania adresowane tylko i wyłącznie do tej grupy wiekowej, której opinii, z uwagi na dużą świadomość i wiedzę o bieżącej sytuacji osób starszych, należy wykorzystać w planowaniu oferty pomocowej na najbliższe lata.

SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie wynika, że w latach 2018-2020 niepełnosprawność była drugim, pod względem liczby rodzin, powodem przyznawania pomocy społecznej w gminie.

Poniższa tabela przedstawia dane na temat liczby rodzin oraz liczby osób w rodzinach, które korzystały z pomocy społecznej świadczonej przez MOPS w latach 2018-2020.

Tabela 53. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba rodzin	104	100	83
liczba osób łącznie w rodzinach	216	198	126

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golinie.

Należy dodać, że w 2020 r. MOPS przyznał 294 świadczenia w postaci dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego dla rodzin z terenu gminy. Wartość przyznanych świadczeń zamknęła się w kwocie 32 340 zł. Ważnymi świadczeniami dla rodzin dotkniętych problemem niepełnosprawności były także zasiłki pielęgnacyjne i świadczenia pielęgnacyjne.

Warto również w tym miejscu przytoczyć informacje Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Koninie dotyczące orzeczeń o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności (z uwzględnieniem orzeczonego stopnia niepełnosprawności) w odniesieniu do mieszkańców powiatu.

Tabela 54. Orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wydane mieszkańcom powiatu w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych mieszkańcom	248	205	194
liczba orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wydanych mieszkańcom	1 528	1 574	1 620
w tym o znacznym stopniu niepełnosprawności	523	659	605
w tym o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	785	738	842
w tym o lekkim stopniu niepełnosprawności	220	177	173

Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Koninie.

Osoby niepełnosprawne z terenu gminy mogą korzystać również ze wsparcia finansowego udzielanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie, które dysponuje środkami na rehabilitację społeczną i zawodową. W tabeli zamieszczonej poniżej zawarto dane dotyczące tego rodzaju pomocy.

Tabela 55. Dofinansowanie rehabilitacji przyznane mieszkańcom gminy w latach 2018-2020

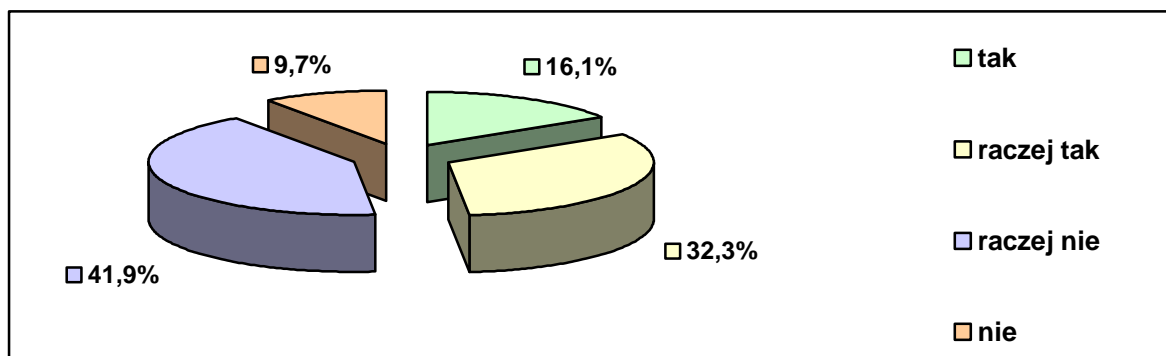
zakres danych	2018	2019	2020
liczba osób niepełnosprawnych z gminy, którym dofinansowano uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych	14	13	30
liczba osób niepełnosprawnych z gminy, którym dofinansowano sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze	76	90	69
liczba osób niepełnosprawnych z gminy, którym dofinansowano likwidację barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się	3	2	9

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie.

Uzupełnieniem powyższych informacji są wypowiedzi pozyskane z badania ankietowego przeprowadzonego w środowisku lokalnym. W ankiecie zapytano o problemy, jakie najczęściej dotyczą osób niepełnosprawnych w gminie. W odpowiedzi wymieniano bariery architektoniczne, niedostosowanie infrastruktury i budynków użyteczności publicznej, niewystarczający dostęp i bardzo długie terminy oczekiwania do specjalistycznej opieki zdrowotnej i usług rehabilitacyjnych, problemy finansowe, utrudniony dostęp do odpowiednich środków komunikacji publicznej przystosowanych do transportu osób niepełnosprawnych. Wskazywano także na izolację, brak akceptacji, wykluczenie społeczne, czasem brak właściwej opieki ze strony rodziny oraz odpowiedniej oferty spędzania czasu wolnego dla osób niepełnosprawnych.

Pragnąc poznać opinie mieszkańców na temat sytuacji osób starszych i niepełnosprawnych, w badaniu ankietowym sformułowano pytanie odnoszące się do uwzględniania potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych w działaniach realizowanych na terenie gminy. Według blisko połowy ankietowanych w działaniach realizowanych w gminie raczej uwzględnia się lub uwzględnia się potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych, pozostali nie podzielają tej opinii. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 12. Czy Pani/Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie gminy uwzględnia się potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

18. SEKTOR POZARZĄDOWY, KOŚCIOŁY

W 2020 r. na terenie gminy Golina funkcjonowało 28 organizacji pozarządowych. Samorząd podejmował z nimi współpracę, która przybierała formę zlecenia organizacjom zadań własnych, dofinansowywania działalności statutowej organizacji, wsparcia rzeczowego i lokalowego oraz doradztwa i konsultacji. Wykaz organizacji pozarządowych z gminy zawiera tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 56. Wykaz organizacji pozarządowych w gminie w 2020 r.

lp.	nazwa organizacji	adres
1.	Stowarzyszenie Producentów Handlu i Usług	Golina
2.	Stowarzyszenie ds. Renowacji Kościoła św. Jakuba”	Golina
3.	Stowarzyszenie Polder Golina	Golina
4.	Wielkopolskie Stowarzyszenie Rozwoju Wsi	Kawnice
5.	Koło Gospodyń Wiejskich	Węglewo
6.	Stowarzyszenie Kulturalne „Tradycja”	Golina
7.	„Klub Biegacza Wartko”	Golina
8.	Stowarzyszenie MM	Golina
9.	Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich	Adamów
10.	Stowarzyszenie Młody Duch Sołectwa	Adamów
11.	Stowarzyszenie „Razem dla Goliny”	Golina
12.	Klub Jeździecki „Jolly Jumper”	Golina
13.	Wielkopolskie Stowarzyszenie Odnowy Wsi „Nasza Radolina”	Radolina
14.	Koło Gospodyń Wiejskich	Kraśnica

15.	Koło Gospodyń Wiejskich	Lubiecz
16.	Młodzieżowy Klub Sportowy OLE!	Kraśnica Kolonia
17.	Stowarzyszenie Polskich Plecionkarzy	Chrusty 1
18.	Ludowy Zespół Sportowy Polonia Golina	ul. Kusocińskiego 33, Golina
19.	Ochotnicza Straż Pożarna	Adamów
20.	Ochotnicza Straż Pożarna	Golina
21.	Ochotnicza Straż Pożarna	Kawnice
22.	Ochotnicza Straż Pożarna	Kraśnica
23.	Ochotnicza Straż Pożarna	Myślubórz
24.	Ochotnicza Straż Pożarna	Przyjma
25.	Ochotnicza Straż Pożarna	Radolina
26.	Ochotnicza Straż Pożarna	Rosocha
27.	Ochotnicza Straż Pożarna	Splawie
28.	Ochotnicza Straż Pożarna	Węglew

Dane Urzędu Miejskiego w Golinie.

W 2020 r. w gminie Golina funkcjonowały 3 parafie Kościoła rzymskokatolickiego. Poniższa tabela przedstawia ich wykaz.

Tabela 57. Parafie rzymskokatolickie na terenie gminy

lp.	nazwa	adres
1.	Parafia pw. Matki Bożej Szkaplerznej	ul. Wolności 2, Golina
2.	Parafia pw. Św. Mateusza	Myślubórz 5
3.	Parafia pw. Matki Bożej Pocieszenia Sanktuarium Maryjne	Kawnice 4

Dane Urzędu Miejskiego w Golinie.

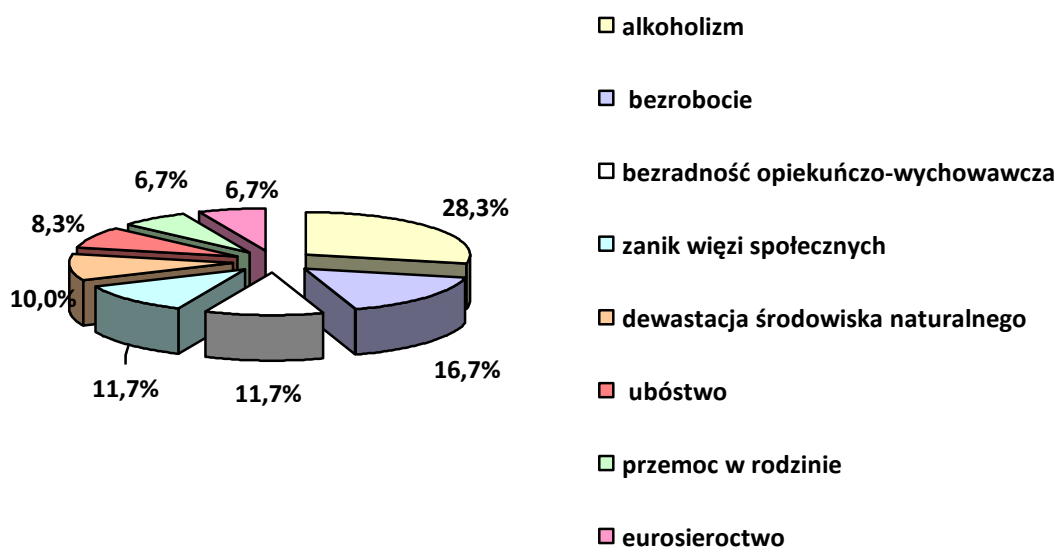
Wszystkie wymienione wyżej parafie wchodzą w skład dekanatu golińskiego, należącego do archidiecezji gnieźnieńskiej.

19. PROBLEMY WSKAZANE PRZEZ MIESZKAŃCÓW, DIALOG SPOŁECZNY

Uczestników badania ankietowego poproszono o wskazanie problemów bądź niekorzystnych zjawisk, które są w gminie najbardziej widoczne. Pytanie miało charakter półotwarty z możliwością dokonania wielokrotnego wyboru.

Respondenci najczęściej wskazywali alkoholizm, bezrobocie, zanik więzi społecznych, bezradność opiekuńczo-wychowawczą. W dalszej kolejności wymieniali dewastację środowiska naturalnego, ubóstwo, przemoc w rodzinie i eurosieroctwo. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 13. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska, w Pani / Pana ocenie, najbardziej uwidaczniają się w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

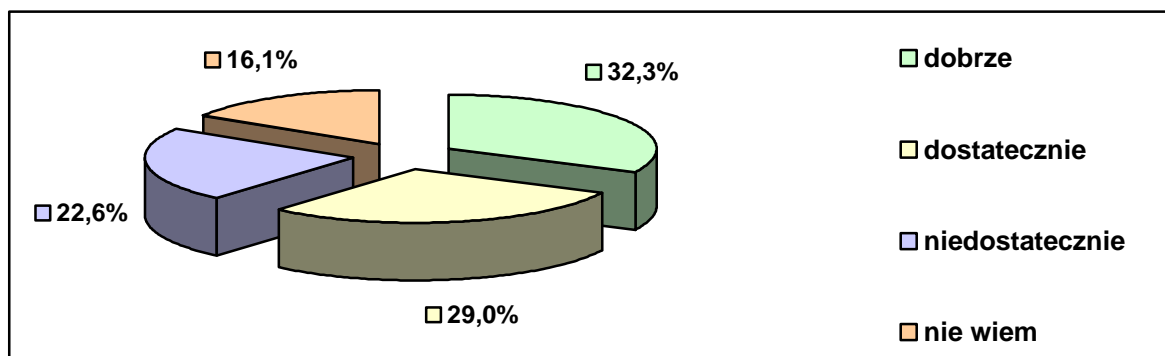
Ankietowani, wskazując działania i inicjatywy, jakie należałoby podjąć w gminie, aby integrować i aktywizować społeczność lokalną, szczególny nacisk położyli na konieczność odbywania konsultacji społecznych, spotkań z przedstawicielami samorządu, poprawę przepływu informacji. Zgłoszono również potrzebę organizowania integracyjnych imprez, pikników kulinarnych, koncertów, spotkań z ciekawymi ludźmi, akcji charytatywnych. Podkreślano potrzebę bardziej efektywnej promocji miasta i gminy oraz rozwijania agroturystyki.

Wskazując działania, które mogłyby przyczynić się do łagodzenia bądź rozwiązywania problemów społecznych oraz zaspokojenia potrzeb mieszkańców, uczestnicy badania wymieniali najczęściej ułatwienie dostępu do opieki medycznej, szczególnie specjalistycznej oraz psychologicznej, utworzenie placówki opieki nad

osobami starszymi i grup wsparcia oraz miejsc spotkań dla młodzieży. Za bardzo ważne uznano wszelkie działania na rzecz poprawy stanu zatrudnienia w gminie tak, by móc oferować pracę zamiast zasiłków i zapomóg.

W sondażu poruszono także kwestię oceny komunikacji między władzami samorządowymi a mieszkańcami. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 14. Jak Pani/Pan ocenia komunikację między władzami samorządowymi a mieszkańcami?

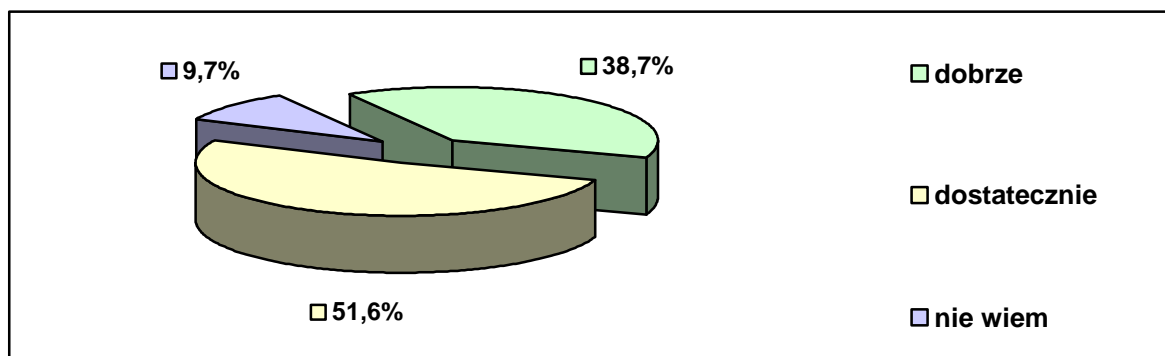

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Respondenci pozytywnie ocenili komunikację z władzami samorządowymi. Zdaniem ok. 32% uczestników ankiety jest ona dobra, z kolei 29% ankietowanych przyznało, że jest dostateczna. Jednocześnie jednak 22,6% badanych uznało ją za niedostateczną. 16,1% ankietowanych wybrało odpowiedź „nie wiem”.

Ankietowanych poproszono również o ocenę poziomu zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 15. Jak Pani/Pan ocenia swój poziom zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że gmina Golina jest dobrym miejscem do mieszkania, bowiem w odpowiedzi na pytanie o ocenę poziomu zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy ok. 90% respondentów wyraziło opinię pozytywną.

20. PROBLEMY RÓWNOŚCI SZANS

Polityka równości szans kobiet i mężczyzn jest celowym, systematycznym, świadomym ocenianiem prowadzonych działań z perspektywy wpływu na warunki życia kobiet i mężczyzn, które ma na celu przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć i osiągnięcie równości kobiet i mężczyzn. Wprowadzenie w życie zasad polityki równości płci wymaga przeprowadzenia analizy sytuacji kobiet i mężczyzn, która opiera się na przedstawieniu danych ilościowych i jakościowych z podziałem na płeć oraz odniesieniu się do występujących barier w tym obszarze.

W latach 2018-2020 struktura ludności pod względem płci w gminie Golina nie ulegała zmianom. Dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 58. Udział kobiet w liczbie ludności gminy w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba ludności gminy ogółem	11 984	11 968	11 936
liczba kobiet	6 033	6 041	6 015
udział kobiet w liczbie ludności gminy ogółem	50,3%	50,4%	50,3%

Dane Urzędu Miejskiego w Golinie.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Koninie w latach 2018-2020 kobiety stanowiły większość ogółu osób bezrobotnych w gminie. Dane prezentuje poniższa tabela.

Tabela 59. Udział kobiet w liczbie bezrobotnych w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba bezrobotnych ogółem	414	413	479
liczba bezrobotnych kobiet	240	262	278
udział kobiet w liczbie osób bezrobotnych	57,9%	63,4%	58,0%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Koninie.

Analiza struktury bezrobocia w gminie pod względem płci wykazała, że kobiety przeważały we wszystkich wyróżnionych kategoriach, zarówno jeśli chodzi o wiek, czas pozostawania bez pracy, wykształcenie i staż pracy. Największy udział kobiet w ogóle bezrobotnych odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym i średnim ogólnokształcącym, osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy oraz osób bez stażu pracy, a także osób w wieku 25-34 lata i 35-44 lata.

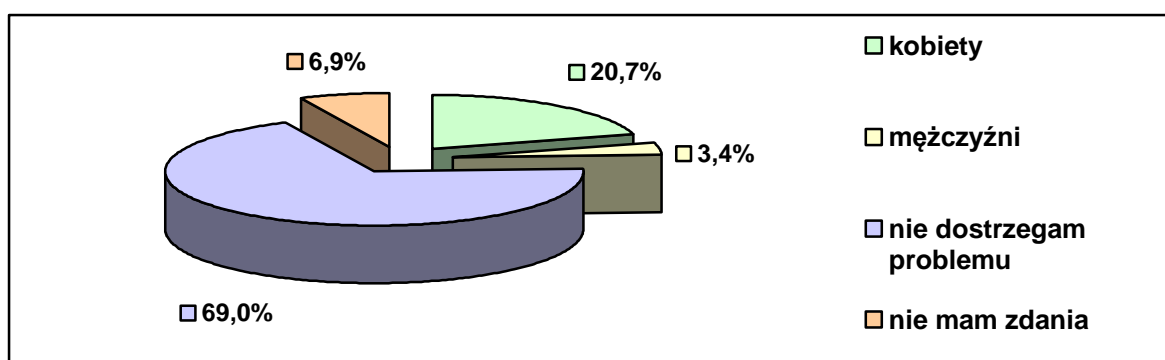
Może to wskazywać na istnienie nierówności szans kobiet i mężczyzn na lokalnym rynku pracy, co jednocześnie implikuje konieczność podejmowania działań sprzyjających aktywizacji zawodowej kobiet, z uwzględnieniem szerokiego

zakresu rozwiązań ułatwiających kobietom godzenie pracy zawodowej i życia rodzinnego.

Problemy dotyczące równości szans kobiet i mężczyzn nie ograniczają się jednak do zagadnień związanych z zatrudnieniem. W ramach diagnozy sytuacji w zakresie równości szans w gminie Golina przeprowadzono badanie przy zastosowaniu anonimowej ankiety, w której pytano o wybrane zagadnienia dotyczące równości szans kobiet i mężczyzn oraz dyskryminacji ze względu na płeć. Do analizy przedłożono w sumie 29 ankiet wypełnionych przez mieszkańców gminy, którzy zdecydowali się wziąć udział w badaniu.

Respondentów zapytano, kto jest bardziej zagrożony dyskryminacją ze względu na płeć. Rozkład uzyskanych odpowiedzi zilustrowano w wykresie zamieszczonym poniżej.

Wykres 16. Kto jest wg Pani/Pana bardziej zagrożony dyskryminacją ze względu na płeć?

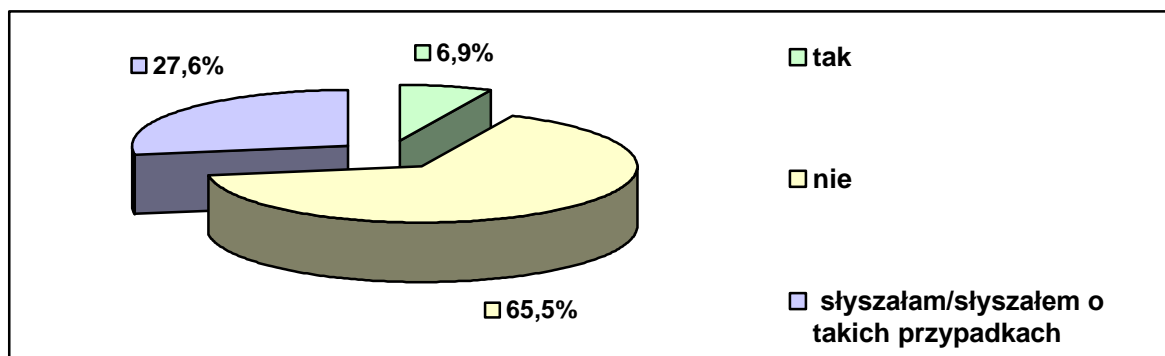

Dane z badania ankietowego.

69,0% uczestników badania nie dostrzega problemu zawartego w pytaniu, ponad 20% ankietowanych uważa, że bardziej zagrożone dyskryminacją ze względu na płeć są kobiety, a 3,4%, że mężczyźni. Trudności z jednoznaczną odpowiedzią na to pytanie miało blisko 7% respondentów.

Badanie ankietowe pozwoliło również poznać wiedzę biorących w nim udział osób na temat występowania problemu równości szans kobiet i mężczyzn w otoczeniu. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniżej zamieszczony wykres.

Wykres 17. Czy spotkała się Pani/ spotkał się Pan z przypadkami dyskryminacji ze względu na płeć w gminie lub o nich słyszała/ słyszał?

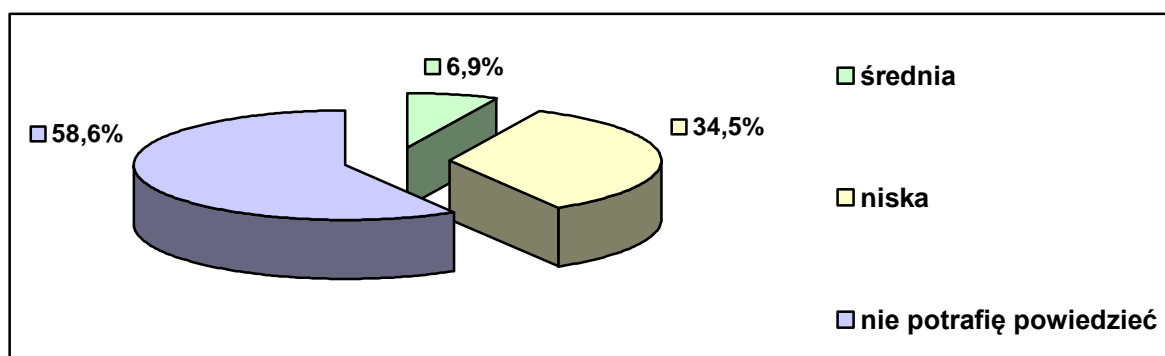

Dane z badania ankietowego.

Ponad 65% spośród ankietowanych odpowiedziało, że nie spotkało się z przypadkami dyskryminacji ze względu na płeć w gminie. Jednocześnie 27,6% badanych przyznało, że słyszało o takich przypadkach, a prawie 7% respondentów stwierdziło, iż takie przypadki zna.

Do uczestników badania skierowano też pytanie dotyczące określenia skali problemu nierówności szans w gminie. Poniższy wykres ilustruje rozkład odpowiedzi.

Wykres 18. Jaka Pani/Pana zdaniem może być skala problemu nierówności płci w gminie?

Dane z badania ankietowego.

58,6% ankietowanych nie potrafiło jednoznacznie wypowiedzieć się w tej kwestii. Według 34,5% badanych skala problemu na terenie gminy jest niska, a 6,9% pytanych stwierdziło, że jest średnia.

Uczestnicy badania udzielali również odpowiedzi na pytania dotyczące potrzeby podejmowania działań na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn oraz mających na celu przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć. Ponad połowa (51,7%) respondentów nie potrafiła udzielić jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie. Potrzebę prowadzenia takich działań potwierdziło blisko 31% badanych. Jednocześnie ponad 17% ankietowanych uznało podejmowanie takich działań za bezzasadne.

Kolejne pytanie dotyczyło obszarów, w jakich powinno się podejmować działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn. Respondenci najczęściej wskazywali rynek pracy (27,5%), płace (21%), awans zawodowy (13,6%), życie rodzinne (13,6%), udział we władzach samorządowych (7,5%).

Z udzielonych wypowiedzi wynika, że część ankietowanych dostrzega problemy nierówności szans oraz potrafi ocenić także skalę tego problemu. Jednocześnie daje się zauważyć znaczny odsetek badanych, którzy wybierali odpowiedź „nie mam zdania” czy „nie potrafię powiedzieć”. Może to świadczyć o stosunkowo niewielkiej znajomości tych problemów, a co za tym idzie, także skutków, jakie wywołują w funkcjonowaniu społeczności lokalnej. Z pewnością dla osiągnięcia pozytywnej zmiany, należy zadbać o wyraźniejszą obecność tej tematyki w sferze publicznej.

21. ANALIZA SWOT WYBRANYCH OBSZARÓW PROBLEMOWYCH

Analiza SWOT opiera się na wspólnym usystematyzowaniu posiadanych informacji z danego obszaru poprzez przyporządkowanie ich do jednej z czterech grup (mocne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia). Przedstawiona poniżej analiza obejmuje następujące obszary: bezrobocie, ubóstwo, bezdomność; rodzina, dzieci i młodzież, przemoc w rodzinie; zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne; starość; niepełnosprawność; kapitał społeczny i ludzki.

BEZROBOCIE, UBÓSTWO, BEZDOMNOŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie działań mających na celu przyciągnięcie inwestorów mogących tworzyć nowe miejsca pracy w gminie • inicjowanie działań sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości wśród mieszkańców • podejmowanie działań zmierzających do tworzenia w gminie podmiotów ekonomii społecznej • prowadzenie działań na rzecz ograniczenia bezrobocia • podejmowanie inicjatyw na rzecz przeciwdziałania bezrobociu wśród kobiet • prowadzenie działań służących aktywizacji zawodowej bezrobotnych • upowszechnianie informacji o wolnych miejscach pracy; o usługach poradnictwa 	<ul style="list-style-type: none"> • mała skuteczność podejmowanych działań na rzecz ograniczenia bezrobocia w gminie, głównie dla kobiet • ograniczone działania zachęcające inwestorów do tworzenia w gminie nowych miejsc pracy • niewystarczające zasoby mieszkań komunalnych i socjalnych w gminie

<ul style="list-style-type: none"> • zawodowego i szkoleniach zawodowych • realizowanie projektów mających na celu pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych na przeciwdziałanie bezrobociu (m.in. z funduszy UE) • organizowanie różnego rodzaju przedsięwzięć, np. akcji charytatywnych na rzecz ubogich i zagrożonych ubóstwem • realizowanie programów i projektów na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych ubóstwem • diagnozowanie problemu bezdomności w gminie 	
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • rosnące zainteresowanie potencjalnych inwestorów tworzeniem nowych miejsc pracy w gminie • wzrastające zainteresowanie mieszkańców prowadzeniem własnej działalności gospodarczej • zainteresowania osób bezrobotnych tworzeniem podmiotów ekonomii społecznej • skuteczne działania organizacji pozarządowych w obszarze bezrobocia • zainteresowanie osób bezrobotnych usługami poradnictwa zawodowego oraz udziałem w szkoleniach zawodowych • rosnąca liczba ofert pracy dla osób bezrobotnych • zwiększające się zainteresowanie problemami osób ubogich i działaniami prowadzonymi na ich rzecz wśród lokalnej społeczności • niewzrastające zjawisko ubożenia wśród mieszkańców gminy • niezwiększająca się liczba osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością 	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczone możliwości znalezienia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy przez kończąca edukację młodzież i kobiety • ograniczony potencjał inwestorów w regionie

Analiza uwarunkowań dla obszaru **bezrobocie, ubóstwo, bezdomność** wskazuje na liczne mocne strony, którymi są głównie: podejmowanie działań mających na celu przyciągnięcie inwestorów mogących tworzyć nowe miejsca pracy w gminie, zwiększająca się liczba ofert pracy, inicjowanie działań sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości wśród mieszkańców, prowadzenie działań na rzecz ograniczenia bezrobocia, podejmowanie inicjatyw na rzecz przeciwdziałania

bezrobociu wśród kobiet, prowadzenie działań służących aktywizacji zawodowej bezrobotnych, upowszechnianie informacji o wolnych miejscach pracy; o usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach zawodowych, realizowanie projektów mających na celu pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych na przeciwdziałanie bezrobociu (m.in. z funduszy UE), organizowanie różnego rodzaju przedsięwzięć, np. akcji charytatywnych na rzecz ubogich i zagrożonych ubóstwem oraz realizowanie programów i projektów na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych ubóstwem, a także diagnozowanie problemu bezdomności w gminie.

Warto jednak mieć na uwadze fakt, iż ubóstwo było głównym, a bezrobocie trzecim w kolejności powodem przyznawania pomocy społecznej w gminie w ostatnich latach. Problemy związane z brakiem zatrudnienia są dotkliwie odczuwane przez społeczność, o czym świadczy umieszczenie bezrobocia wśród głównych problemów uwidaczniających się w gminie przez mieszkańców – respondentów badania ankietowego. Niepokój może budzić także stale się utrzymujący wysoki poziom bezrobocia wśród kobiet, które przeważają we wszystkich kategoriach i grupach osób bezrobotnych w gminie

RODZINA, DZIECI I MŁODZIEŻ, PRZEMOC W RODZINIE	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • analizowanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży w gminie • wsparcie asystenta rodziny dla rodzin potrzebujących takiego wsparcia • zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia • monitorowanie zapotrzebowania na opiekę nad dziećmi do lat 3 i opiekę przedszkolną • odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie • zapewnianie pomocy i wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie na terenie gminy 	<ul style="list-style-type: none"> • brak analiz potrzeb osób samotnie wychowujących dzieci • niedysponowanie przez szkolnictwo w gminie kadrami i bazą dydaktyczną zapewniającą właściwy rozwój uczniów • niedostatek akcji uświadliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy w rodzinie
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • możliwości tworzenia placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży na terenie gminy 	<ul style="list-style-type: none"> • nasilająca się skala problemów mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin • wzrastająca liczba rodzin wymagających wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego • niewystarczająca liczebność

	<p>i fachowość kadry pracującej z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzrastająca liczba rodzin dysfunkcyjnych • zwiększająca się liczba osób samotnie wychowujących dzieci • niespełniająca oczekiwań oferta opieki żłobkowej w gminie • nieodpowiednia do potrzeb mieszkańców, oferta w zakresie opieki przedszkolnej • niewystarczająca w stosunku do potrzeb w zakresie edukacji sytuacja finansowa gminy • nasilająca się w gminie skala zjawiska przemocy w rodzinie • społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy w rodzinie
--	---

Analiza uwarunkowań dla obszaru **rodzina, dziecko i młodzież, przemoc w rodzinie** zwraca uwagę na wskazane mocne strony, którymi są głównie: analizowanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży w gminie, zapewnianie wsparcia asystenta rodziny oraz dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin potrzebujących takiego wsparcia, monitorowanie zapotrzebowania na opiekę nad dziećmi do lat 3 i opiekę przedszkolną, dysponowanie placówkami wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie, zapewnianie pomocy i wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

Dostrzegane mocne strony nie mogą jednak przesłonić ciężaru gatunkowego słabych stron i wielu zagrożeń, z jakimi należy się zmierzyć. Niedysponowanie przez szkolnictwo kadrami i bazą dydaktyczną zapewniającą właściwy rozwój uczniów, nieadekwatna do potrzeb oferta opieki żłobkowej i przedszkolnej, wzrost liczby osób samotnie wychowujących dzieci, rosnąca liczba rodzin wymagających specjalistycznego wsparcia przy jednoczesnych brakach kadrowych w tym zakresie, społeczne przyzwolenie na przemoc w rodzinie oraz niedostatek akcji uwrażliwiających na te problemy – to kwestie, które powinny niepokoić i które należy uwzględnić w programowaniu działań w tym obszarze.

ZDROWIE, UZALEŻNIENIA, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • inicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia 	<ul style="list-style-type: none"> • brak wystarczającego dostępu mieszkańców do świadczeń z zakresu

<ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego • zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej • realizowanie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród uczniów • prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym • podejmowanie przez samorząd działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie oraz realizowanie inwestycji podnoszących poziom bezpieczeństwa na drodze 	<p>podstawowej opieki zdrowotnej</p> <ul style="list-style-type: none"> • brak w gminie odpowiednio przygotowanej kadry do pracy z osobami uzależnionymi
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • brak barier finansowych lub lokalowych utrudniających prawidłowe zabezpieczenie dostępu do świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej • wzrost zainteresowania zdrowym trybem życia wśród mieszkańców • niezwiększające się zagrożenie przestępczością wśród nieletnich • stale rosnący poziom bezpieczeństwa mieszkańców gminy oraz poziom bezpieczeństwa na drodze 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrastające zapotrzebowanie na zwiększenie liczby osób pracujących z osobami uzależnionymi

Analiza uwarunkowań dla obszaru **zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne** wskazuje na zdecydowaną przewagę mocnych stron: inicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia, podejmowanie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego, zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej, a także realizowanie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród uczniów, programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym, jak również podejmowanie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie oraz realizowanie inwestycji podnoszących poziom bezpieczeństwa na drodze.

Mimo zdecydowanej przewagi mocnych stron i szans w tym obszarze wskazane zagrożenia – niewystarczający na terenie gminy dostęp do opieki medycznej, brak odpowiednio przygotowanej kadry do pracy z osobami

uzależnionymi, – mogą mieć wpływ na osiągnięcie zakładanych zmian w procesie wdrażania założeń budowanej strategii.

STAROŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • informowanie osób starszych o dostępnych formach pomocy • dysponowanie kadrą pracowników świadczących osobom starszym usługi opiekuńcze • funkcjonowanie na terenie gminy form wsparcia osób starszych, takich jak kluby seniora i domy dziennego pobytu • zapewnianie osobom starszym warunków do kontynuowania aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej 	<ul style="list-style-type: none"> • brak analiz sytuacji demograficznej gminy z uwzględnieniem struktury wiekowej mieszkańców • nierozpoznane potrzeby rodzin sprawujących opiekę nad osobami starszymi
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • zapewnianie osobom starszym dostępu do różnych form wsparcia 	<ul style="list-style-type: none"> • rosnący udział osób w wieku poprodukcyjnym w społeczności mieszkańców • wzrastająca liczba osób starszych korzystających ze wsparcia z pomocy społecznej, głównie w formie usług opiekuńczych • brak możliwości gminy co do zaspokajania potrzeb w zakresie kontynuowania aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej osób starszych • występowanie przypadków pozostawiania osób starszych bez należytej opieki przez najbliższych

Analiza uwarunkowań dla obszaru **starość** uwypukla mocne strony, takie jak: informowanie osób starszych o dostępnych formach pomocy, dysponowanie kadrą pracowników świadczących osobom starszym usługi opiekuńcze, zapewnianie osobom starszym wsparcia w formie domu dziennego pobytu, i stwarzanie możliwości kontynuowania aktywności społecznej. Uwagę zwracają jednak liczne słabe strony i zagrożenia: stale rosnący udział osób w wieku poprodukcyjnym w populacji, wzrastająca liczba osób starszych korzystających ze wsparcia z pomocy społecznej, nierozpoznane potrzeby rodzin sprawujących opiekę nad osobami starszymi, czy zjawisko pozostawiania osób starszych bez należytej opieki przez rodzinę. W obliczu postępującego starzenia się społeczeństwa te kwestie powinny znaleźć się w obszarze szczególnego zainteresowania instytucji i organizacji zajmującymi się problemami osób starszych.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> informowanie osób niepełnosprawnych o przysługujących im prawach oraz dostępnych formach pomocy świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi na terenie gminy likwidowanie barier utrudniających codzienne życie osobom niepełnosprawnym upowszechnianie wśród osób niepełnosprawnych ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy prowadzenie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży dotkniętych niepełnosprawnością informowanie przedsiębiorców o możliwości refundacji ze środków PFRON kosztów zatrudnienia osób niepełnosprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> brak monitorowania orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydawanych mieszkańcom gminy
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> niewzrastająca liczba osób z zaburzeniami psychicznymi wymagających specjalistycznych usług opiekuńczych społeczna akceptacja likwidacji barier utrudniających codzienne życie osobom niepełnosprawnym dysponowanie ofertami dla osób niepełnosprawnych przez lokalny rynek pracy zatrudnianie osób niepełnosprawnych przez lokalnych przedsiębiorców 	<ul style="list-style-type: none"> wzrastająca liczba osób niepełnosprawnych na terenie gminy rosnąca liczba dzieci z niepełnosprawnością wymagających działań w zakresie wyrównywania szans

Analiza uwarunkowań dla obszaru **niepełnosprawność** uwypukla prawie wyłącznie mocne strony, takie jak: informowanie osób niepełnosprawnych o przysługujących im prawach oraz dostępnych formach pomocy, likwidowanie barier utrudniających codzienne życie osobom niepełnosprawnym, upowszechnianie wśród osób niepełnosprawnych ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, prowadzenie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży dotkniętych niepełnosprawnością, Nie należy jednak tracić z oczu zagrożeń, jakie występują w tym obszarze, a zalicza się do nich: wzrost liczby osób

niepełnosprawnych na terenie gminy, w tym dzieci z niepełnosprawnością wymagających działań w zakresie wyrównywania szans,

KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • odczuwalny wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców • prowadzenie działań mających na celu zachęcanie mieszkańców do podejmowania inicjatyw lokalnych • popularyzowanie wśród mieszkańców informacji o lokalnych organizacjach pozarządowych • podejmowanie działań zmierzających do podniesienia atrakcyjności oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej adresowanej do mieszkańców • inicjowanie działań mających na celu integrację społeczności lokalnej • prowadzenie działań mających na celu pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej • dostosowana do aktualnych potrzeb liczebność kadry i sieć placówek pomocy społecznej • podnoszenie przez pracowników pomocy społecznej kwalifikacji zawodowych • podejmowanie działań mających na celu propagowanie i inicjowanie wolontariatu 	<ul style="list-style-type: none"> • niepodejmowanie działań mających na celu propagowanie i inicjowanie wolontariatu
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • odpowiedni potencjał gminy zapewniający jej rozwój i umożliwiający wzrost jakości życia • zwiększająca się liczba inicjatyw lokalnych podejmowanych na terenie gminy • stale rosnąca liczba osób korzystających z oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej • zmniejszająca się liczba osób marginalizowanych lub zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją • wykorzystywanie przez gminę środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej • niewzrastające zapotrzebowanie na wsparcie z systemu pomocy społecznej • dysponowanie przez gminę środkami 	<ul style="list-style-type: none"> • brak zainteresowania mieszkańców gminy działalnością wolontarystyczną

umożliwiający dostosowanie liczebności i poziomu kwalifikacji kadr pomocowych do aktualnych potrzeb	
---	--

Analiza uwarunkowań dla obszaru **kapitał społeczny i ludzki** wskazuje na prawie wyłącznie mocne strony, którymi są głównie: odczuwalny wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców, prowadzenie działań mających na celu zachęcanie mieszkańców do podejmowania inicjatyw lokalnych, prowadzenie działań zmierzających do podniesienia atrakcyjności oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej adresowanej do mieszkańców, inicjowanie działań mających na celu integrację społeczności lokalnej, prowadzenie działań mających na celu pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, dostosowana do aktualnych potrzeb liczebność kadry i sieć placówek pomocy społecznej, jak również możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników pomocy społecznej. Zagrożenia, jakie wskazano, dotyczą sfery aktywności społecznej i braku wolontariatu; należałoby zatem zintensyfikować działania w zakresie propagowania i inicjowania wolontariatu na terenie gminy.

22. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIO REALIZOWANEJ STRATEGII

Z uwagi na fakt, że istnieje konieczność zachowania ciągłości działań o charakterze strategicznym, punktem odniesienia dla programowania aktualnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Golina na lata 2021-2027 powinna być poprzednia strategia, tak aby kontynuować to, co wymaga dalszych inwestycji społecznych oraz wprowadzać zmiany w tych elementach, które wymagają korekty z uwagi na współczesny kontekst społeczny, gospodarczy, środowiskowy czy także ten związany ze skutkami pandemii koronawirusa. W ramach oceny poprzednio realizowanej strategii wskazano m.in. osiągnięcia i trudności we wdrażaniu strategii, przedsięwzięcia, których nie udało się zrealizować podczas jej wdrażania, najważniejsze programy i projekty wynikające z zapisów strategicznych, które zostały zrealizowane.

Trudności napotkane przy wdrażaniu strategii

Brak dostatecznej ilości kadry sporządzającej i realizującej projekty unijne - MOPS

Osiągnięcia w realizacji działań wyznaczonych w ramach strategii:

Utworzenie:

- Domu Seniora+
- Hali widowiskowo-sportowej
- Klubu Malucha
- Kompleksu sportowego Orlik

Przedsięwzięcia, których nie udało się zrealizować podczas wdrażania strategii:

- rozwój budownictwa socjalnego i komunalnego,
- wolontariat na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych
- dostępność specjalistycznej opieki medycznej na terenie gminy

Przedsięwzięcia, które należałoby kontynuować lub podjąć w nowym okresie programowania:

- poprawa jakości i dostępności opieki zdrowotnej
- poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców
- zwiększenie zasobu mieszkań socjalnych

Najważniejsze programy i projekty wynikające z zapisów strategicznych, które zostały zrealizowane:

Projekt „LUS – Lokalne Usługi Społeczne w powiecie konińskim”

Cel główny – zwiększenie dostępu do usług społecznych dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Projekt: „Rewitalizacja Osiedla Starówka w mieście Golina”

Ogólna ocena realizacji założeń strategii:

Zespół dokonujący oceny realizacji założeń poprzedniej strategii, uwzględniając osiągnięcia, ograniczenia, zachodzące lokalnie zmiany w zakresie problemów społecznych, mając do dyspozycji pięciopunktową skalę ocen, którym przypisano odpowiedni stopień realizacji, zaproponował ogólną ocenę realizacji strategii na poziomie 4. co oznacza, że zrealizowano większość założeń programowych.

Krótkie uzasadnienie przyjętej oceny:

Oceny dokonano na podstawie opinii mieszkańców gminy.

Działania ocenione najwyżej:

- zapewnienie mieszkańcom różnorodnych form spędzania czasu wolnego
- wspieranie rodzin, zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków rozwoju

Działania ocenione najniżej:

- zwiększanie zasobu mieszkań socjalnych i komunalnych
- poprawa dostępu do podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej.

III PROGRAMOWANIE

Wyniki diagnozy problemów społecznych, opartej na analizie źródeł zastanych, wyników badań ankietowych oraz analizie SWOT, ocena wdrożenia założeń poprzednio realizowanej strategii i wnioski płynące z tej oceny pozwoliły na opracowanie założeń polityki społecznej gminy Golina na lata 2021-2027. Zostały one przedstawione w formie wizji i misji, celów i kierunków działań. Działania zostały wyznaczone w obrębie celów strategicznych i operacyjnych z uwzględnieniem następujących priorytetów:

1. **Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności, zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób i rodzin**
2. **Wspieranie rodzin i wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży**
3. **Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie**
4. **Wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych**
5. **Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia**
6. **Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego mieszkańcom gminy**
7. **Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego**

1. WIZJA I MISJA

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Golina na lata 2021-2027 pozwala na podjęcie systemowych rozwiązań problemów społecznych występujących w gminie. Dla osiągnięcia zakładanych celów została na potrzeby strategii sformułowana wizja, która brzmi:

Zapewnienie mieszkańcom gminy Golina szerokiej dostępności do usług społecznych oraz warunków sprzyjających rozwojowi lokalnego kapitału społecznego”.

Realizacji przyjętej wizji będzie towarzyszyła wyznaczona następująca misja:

„Podejmowanie w gminie Golina zintegrowanych działań zmierzających do rozwiązywania problemów społecznych w trosce o podniesienie jakości życia jej mieszkańców”.

Realizacja zaprogramowanych celów strategicznych, operacyjnych oraz kierunków działań pozwoli na wypełnienie przyjętej misji oraz przyczyni się do rozwiązywania problemów społecznych występujących na terenie gminy, a także zapobiegania problemom i trudnościom, z jakimi borykają się jej mieszkańcy.

2. CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ

Wytyczone cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Golina na lata 2021-2027 zrealizowane zostaną przy wykorzystaniu istniejących instytucji, organizacji i innych podmiotów działających w sferze społecznej. Zintegrowanie lokalnego środowiska zagwarantuje pomoc i wsparcie osobom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej oraz umożliwi ludziom życie w poczuciu poszanowania godności każdej osoby, eliminowanie dysfunkcji oraz równy dostęp do zasobów podstawowych usług.

CEL STRATEGICZNY 1. PRZECIWDZIAŁANIE UBÓSTWU, BEZROBOCIU I BEZDOMNOŚCI.

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
1. Pomoc mieszkańcom dotkniętym i zagrożonym ubóstwem.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Świadczenie pomocy finansowej i rzeczowej osobom w trudnej sytuacji życiowej i materialnej. 2. Aktywne ograniczanie zjawiska dziedziczenia biedy oraz wyuczonej bezradności poprzez m.in. podejmowanie pracy socjalnej z wykorzystaniem kontraktów socjalnych. 3. Rozpoznawanie potrzeb osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym we współpracy z lokalnymi liderami, instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz z Kościołem. 4. Realizacja programów i projektów na rzecz osób zagrożonych lub dotkniętych ubóstwem. 5. Aktywizowanie środowiska lokalnego w celu niesienia pomocy osobom i rodzinom zmagającym się z ubóstwem. 	działania ciągłe

<p>2. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i wsparcie dla osób poszukujących pracy.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upowszechniania informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym i stażach. 2. Praca socjalna z osobami bezrobotnymi z wykorzystaniem kontraktów socjalnych. 3. Organizowanie prac interwencyjnych i społecznie użytecznych na terenie gminy. 4. Rozwój współpracy z lokalnymi pracodawcami. 5. Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców oraz promocja działań zmierzających do tworzenia w gminie podmiotów ekonomii społecznej. 6. Realizacja projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy. 7. Promowanie w obszarze rynku pracy zasady równości płci. 	<p>działania ciągłe</p> <p>w zależności od potrzeb</p>
<p>3. Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podejmowanie interwencji na rzecz osób zagrożonych utratą lokalu mieszkalnego. 2. Udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej oraz wsparcia osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością. 3. Zapewnienie osobom bezdomnym schronienia oraz dostępu do poradnictwa specjalistycznego i wsparcia medycznego. 	<p>działania ciągłe</p>

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 1.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2020 r.)	stan docelowy (2027 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
wielkość środków wydatkowanych na pomoc mieszkańcom gminy	zł	1 960 454,67	2485500,00	UM/MOPS	raz w roku
zaangażowanie środków zewnętrznych w wydatkach na pomoc społeczną	%	0	3	UM/MOPS	raz w roku
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	osoba	258	232	MOPS	raz w roku
liczba osób w rodzinach korzystających ze wsparcia z systemu pomocy społecznej z powodu:					
ubóstwa	osoba	310	280	MOPS	raz w roku
bezrobocia	osoba	152	130	MOPS	raz w roku
bezdomy	osoba	4	1	MOPS	raz w roku
udział liczby osób w rodzinach korzystających ze	%	3,3	2,8	MOPS	raz w roku

wsparcia z systemu pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności gminy					
liczba osób w rodzinach objętych pracą socjalną	osoba	355	325	MOPS	raz w roku
liczba realizowanych kontraktów socjalnych	kontrakt	0	5	MOPS	raz w roku
liczba osób bezrobotnych w gminie	osoba	479	420	PUP	raz w roku
liczba bezrobotnych kobiet	osoba	278	230	PUP	raz w roku
udział ogólnej liczby osób bezrobotnych w gminie w liczbie osób w wieku produkcyjnym	%	6,6	5,7	PUP	raz w roku

CEL STRATEGICZNY 1. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	Powiatowy Urząd Pracy, lokalni przedsiębiorcy, noclegownie i schroniska spoza gminy, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne UE, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

CEL STRATEGICZNY 2. PRACA NA RZECZ RODZINY, WSPOMAGANIE ROZWOJU DZIECI I MŁODZIEŻY, PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM I PRZEMOCY W RODZINIE

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
1. Wzmacnianie potencjału rodzin.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie rodzinom pomocy z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych. 2. Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawczą. 3. Promowanie prawidłowego modelu rodziny i edukowanie rodzin niezaradnych wychowawczo w celu nabycia i podniesienia świadomości w kwestiach opiekuńczo-wychowawczych. 4. Zapewnienie wsparcia asystentów rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem. 5. Poszerzenie dostępu do poradnictwa rodzinnego. 6. Doskonalenie warsztatu pracy osób zaangażowanych w pracę na rzecz dziecka i rodziny oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym 7. Integrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez współpracę różnych podmiotów instytucjonalnych, organizacji 	działania ciągłe

	pozarządowych, Kościoła.	
2. Podwyższanie jakości usług edukacyjnych, udzielanie wsparcia dzieciom i młodzieży oraz rozwój alternatywnych form spędzania czasu wolnego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorowanie zagrożeń mających wpływ na jakość i poziom procesu kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży w gminie i podejmowanie interwencji w tym zakresie. 2. Rozpoznawanie i zabezpieczanie potrzeb społecznych dzieci i młodzieży, w tym pod kątem zabezpieczenia ich potrzeb przez dom rodzinny. 3. Zapewnienie dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy i wsparcia dostępu do specjalistów, jak pediatra, psychiatra dziecięcy czy psycholog. 4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży. 5. Rozszerzanie oferty zajęć pozalekcyjnych i rozwój alternatywnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży z wykorzystaniem zasobów kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy. 	działania ciągłe
3. Przeciwdziałanie problemom uzależnień, pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomoc materialna rodzinom, w których występują problemy uzależnień lub przemocy domowej. 2. Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego i podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu Interdyscyplinarnego w kwestiach przeciwdziałania i zapobiegania przemocy w rodzinie. 3. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień oraz 	działania ciągłe

	<p>przemocy domowej dostępu do wsparcia psychologicznego i prawnego.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Zapewnienie osobom uzależnionym dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej. 5. Zapewnienie schronienia osobom i rodzinom doświadczającym przemocy domowej w celu odizolowania od sprawców przemocy. 6. Kierowanie sprawców przemocy domowej do udziału w programach korekcyjnych. 7. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie. 8. Podejmowanie współpracy z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, problemami alkoholowymi i narkomanii. 	
--	---	--

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 2.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2020 r.)	stan docelowy (2027 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej	rodzina	213	195	MOPS	raz w roku

liczba rodzin objętych wsparciem z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	rodzina	11	10	MOPS	raz w roku
liczba rodzin objętych pracą socjalną	rodzina	239	228	MOPS	raz w roku
liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny	rodzina	16	12	MOPS	raz w roku
liczba rodzin objętych wsparciem z powodu:					
alkoholizmu,	rodzina	13	11	MOPS	raz w roku
narkomanii	rodzina	1	1	MOPS	raz w roku
przemocy w rodzinie	rodzina	0	1	MOPS	raz w roku
liczba interwencji przeprowadzonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zakończonych założeniem Niebieskiej Karty	karta	15	13	ZI	raz w roku
liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych	osoba	1 480	1450	MOPS	raz w roku
liczba osób korzystających ze świadczeń alimentacyjnych	osoba	45	42	MOPS	raz w roku

liczba rodzin objętych wsparciem Karta Dużej Rodziny	rodzina	315	325	MOPS	raz w roku
--	---------	-----	-----	------	------------

CEL STRATEGICZNY 2. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, specjaliści, placówki ochrony zdrowia, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

CEL STRATEGICZNY 3. WSPIERANIE OSÓB STARSZYCH ORAZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
1. Aktywna polityka senioralna – realizacja idei	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie przez MOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym i monitorowanie sytuacji osób starszych i niepełnosprawnych. 2. Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych oraz kontaktów z otoczeniem osobom 	działania ciągłe

<p>„starzenia się w zdrowiu”.</p>	<p>starszym i niepełnosprawnym.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi i niepełnosprawnymi. 4. Wspieranie działań mających na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu i cyfrowemu osób starszych i niepełnosprawnych oraz rozwijanie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne. 5. Podejmowanie współpracy z Kościołem i organizacjami pozarządowymi w celu wzmocnienia wsparcia adresowanego do osób starszych i niepełnosprawnych. 6. Poszerzanie zakresu usług wsparcia środowiskowego na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych. 7. Popularyzowanie i organizowanie wolontariatu na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych. 	
<p>2. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych fizycznie i psychicznie.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie przez MOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom niepełnosprawnym 2. Likwidowanie barier ograniczających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w przestrzeni publicznej i w otoczeniu domowym. 3. Poszerzenie środowiskowego systemu wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym również dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi. 4. Rozpowszechnianie ofert pracy dla osób niepełnosprawnych i podejmowanie współpracy z lokalnymi pracodawcami w celu upowszechniania wiedzy na temat warunków i możliwości tworzenia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych. 5. Uwzględnianie udziału osób niepełnosprawnych w organizowanych kursach 	<p>działania ciągłe</p>

- zawodowych i szkoleniach.
6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi skupiającymi osoby niepełnosprawne.

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 3.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2020 r.)	stan docelowy (2027 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	osoba	2441	2510	UM	raz w roku
udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców gminy	%	20,4	21,3	UM	raz w roku
liczba osób w wieku powyżej 66 lat objętych wsparciem z pomocy społecznej	osoba	33	31	MOPS	raz w roku
liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	rodzina	83	80	MOPS	raz w roku
liczba osób objętych usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi	osoba	38	43	MOPS	raz w roku
liczba osób z gminy przebywających w DPS	osoba	8	10	MOPS	raz w roku

CEL STRATEGICZNY 3. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, placówki ochrony zdrowia, pracodawcy, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.	budżet samorządowy i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Pracy, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

CEL STRATEGICZNY 4. DBAŁOŚĆ O ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE MIESZKAŃCÓW GMINY.

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
1. Zaspakajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia fizycznego i psychospołecznego oraz zdrowego stylu życia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej. 2. Promocja zdrowia, zdrowego stylu życia mające na celu tworzenie warunków sprzyjających zdrowiu. 3. Prowadzenie profilaktyki zdrowotnej i realizowanie programów prozdrowotnych. 4. Prowadzenie działań profilaktyczno-edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży. 5. Podejmowanie działań zmierzających do poszerzenia zakresu usług medycznych 	działania ciągłe

	<p>świadczonych na terenie .</p> <p>6. Zwiększenie oferty bezpłatnych badań profilaktycznych dla mieszkańców gminy.</p> <p>7. Rozwijanie indywidualnych umiejętności mieszkańców służących zdrowiu.</p> <p>8. Rozwój bazy rekreacyjnej i sportowej dostępnej dla mieszkańców.</p> <p>9. Dbalność o środowisko fizyczne oraz społeczne życia mieszkańców .</p>	
<p>2. Poprawa stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w gminie.</p>	<p>1. Współpraca z Policją, Prokuraturą i Sądem Rejonowym na rzecz przeciwdziałania przestępczości i zwiększenia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy.</p> <p>2. Prowadzenie akcji informacyjnych, w tym w szczególności w środowisku seniorów, na temat zagrożeń przestępczością.</p> <p>3. Podejmowanie inwestycji mających wpływ na poprawę bezpieczeństwa na drodze.</p> <p>4. Rozwój systemu powiadamiania mieszkańców gminy o zagrożeniach z wykorzystaniem telefonii komórkowej i internetu.</p>	<p>działania ciągłe</p>
<p>3. Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie placówek oświatowych i w otoczeniu domowym uczniów.</p>	<p>1. Uwrażliwianie rodziców i opiekunów uczniów na kwestie związane z prawidłowym i bezpiecznym zachowaniem się na terenie szkoły i w otoczeniu domowym.</p> <p>2. Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci w drodze do i ze szkoły.</p> <p>3. Podejmowanie działań interwencyjnych i zapobiegawczych mających na celu eliminowanie zachowań o charakterze patologicznym w środowisku szkolnym.</p> <p>4. Realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych na temat uzależnień, przemocy w rodzinie, przestępczości i jej negatywnych</p>	<p>działania ciągłe</p>

	<p>skutków.</p> <p>5. Integrowanie społeczności szkolnej, budowanie na terenie szkoły pozytywnych relacji uczniów z nauczycielami i rówieśnikami.</p>	
--	---	--

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 4.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2020 r.)	stan docelowy (2027 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
przedsięwzięcia w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki zdrowotnej	działanie	b.d.		UM, NGOs, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	raz w roku
przedsięwzięcia w zakresie aktywnego sposobu spędzania czasu wolnego	działanie	31	34	UM, NGOs, placówki oświatowe, jednostki rekreacyjno-sportowe	raz w roku
badania profilaktyczne mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej	badanie	10	10	UM, NGOs, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	raz w roku
przestępstwa	przestępstwo	102	90	Policja	raz w roku

i wykroczenia popełnione na terenie gminy, w tym z udziałem nieletnich					
liczba realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych w szkołach	program/osoba	b.d. (szkoły pracowały w trybie zdalnym ze względu na sytuację epidemiologiczną)		placówki oświatowe, PPP	raz w roku
liczba zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa publicznego i bezpieczeństwa na drodze	inwestycja	b.d.		UM	raz w roku

CEL STRATEGICZNY 4. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, jednostki sportowo-rekreacyjne.	Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Straż Pożarna, społeczność lokalna	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

CEL STRATEGICZNY 5. PODNOSZENIE EFEKTYWNOŚCI WSPARCIA, WZMACNIANIE KAPITAŁU I DIALOGU SPOŁECZNEGO

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
<p>1. Wzmacnianie kadr i służb pomocowych, podnoszenie jakości i efektywności świadczonych usług.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonalenie kadr pomocy społecznej poprzez zapewnienie środków na szkolenia i inne formy doskonalenia zawodowego. 2. Zapewnienie właściwych warunków pracy umożliwiających sprawną i efektywną obsługę beneficjentów systemu pomocy społecznej. 3. Rozwój usług elektronicznych w obszarze wsparcia społecznego. 4. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej. 5. Realizowanie przy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi partnerami projektów służących aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych. 6. Rozwijanie współpracy różnych podmiotów w celu skuteczniejszego wsparcia osób uzależnionych oraz ich rodzin. 7. Realizowanie zadań służących rozwiązywaniu problemów społecznych przy współpracy z jednostkami funkcjonującymi na terenie gminy 	<p>działania ciągłe</p>
<p>2. Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego i</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inicjowanie działań zmierzających do włączania się mieszkańców w życie społeczne gminy. 2. Promowanie działalności organizacji pozarządowych oraz udzielanie im pomocy w 	<p>działania ciągłe</p>

rozwijanie dialogu społecznego.	<p>pozyskiwaniu środków z innych niż budżet gminy źródeł finansowania.</p> <p>3. Podejmowanie inicjatyw mających na celu wzmocnienie dialogu władz samorządowych z mieszkańcami.</p> <p>4. Poszerzanie dostępu informacyjnego do planowanych przez samorząd zamierzeń o charakterze społecznym i gospodarczym.</p>	
--	--	--

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 5.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2020 r.)	stan docelowy (2027 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
liczba szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej,	szkolenie	3	5	MOPS	raz w roku
liczba organizacji pozarządowych w gminie, w tym funkcjonujących w obszarze polityki społecznej	organizacja	28	30	UM, NGOs, MOPS	raz w roku
liczba wspólnych przedsięwzięć różnych podmiotów w celu rozwiązywania problemów społecznych	przedsięwzięcie	33	36	UM, MOPS, ZI, GKRPA, NGOs	raz w roku
liczba spotkań	spotkanie	2 (sytuacja	8	UM, RM	raz w roku

przedstawiciele samorządu z mieszkańcami.		epidemiologiczna)			
---	--	-------------------	--	--	--

CEL STRATEGICZNY 5. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, jednostki sportowo-rekreacyjne.	Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Straż Pożarna, organizacje pozarządowe, Kościół i społeczność lokalna	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

3. PROGNOZA ZMIAN

Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych w strategii działań zostaną wykorzystane sformułowane powyżej wskaźniki realizacji celów. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań. Wdrożenie projektowanych działań zaplanowanych w ramach poszczególnych celów strategicznych wypracowanych w niniejszym dokumencie powinno przyczynić się do osiągnięcia przedstawionych w poniższym zestawieniu zmian.

cel strategiczny	prognoza zmian
<p>CEL STRATEGICZNY 1. POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW – PRZECIWDZIAŁANIE UBÓSTWU, BEZROBOCIU I BEZDOMNOŚCI.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ograniczenie zagrożeń mających wpływ na utrwalanie się zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego, - poprawa sytuacji osób ubogich, - podniesienie kompetencji zawodowych osób bezrobotnych i zwiększenie ich szans na podjęcie zatrudnienia - zwiększenie liczby osób zaktywizowanych zawodowo, - zmniejszenie skali zjawiska tzw. dziedziczenia bezrobocia, - zmniejszenie liczby osób bezrobotnych, - eliminowanie zjawiska dyskryminacji ze względu na płeć na rynku pracy, - zmniejszenie liczby beneficjentów pomocy społecznej
<p>CEL STRATEGICZNY 2.PRACA NA RZECZ RODZINY, WSPOMAGANIE ROZWOJU DZIECI I MŁODZIEŻY, PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM I PRZEMOCY W RODZINIE</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sprawnie funkcjonujący system wsparcia rodzin, dzieci i młodzieży, uprzedzający sytuacje kryzysowe i zapewniający różnorodne formy pomocy, m.in. w kształceniu i wszechstronnym rozwoju, - sprawny system profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie, - spadek liczby rodzin zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, - podniesienie kompetencji w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, - zwiększenie dostępności wsparcia dla rodzin, - podniesienie jakości kształcenia w placówkach oświatowych,

	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie szans edukacyjnych dla dzieci mających problemy w nauce, - poszerzenie wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień, - zwiększenie dostępności wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych, - zmniejszenia skali przemocy w rodzinie,
<p>CEL STRATEGICZNY 3. WSPIERANIE OSÓB STARSZYCH ORAZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie udziału seniorów i osób dotkniętych niepełnosprawnością w życiu społecznym i zawodowym, - podniesienie atrakcyjności oferty w zakresie możliwości spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne, - zapobieganie wykluczeniu społecznemu cyfrowemu osób starszych i niepełnosprawnych, - zwiększenie udziału seniorów i osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, - podniesienie jakości usług świadczonych osobom starszym i niepełnosprawnym, - poprawa komfortu funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku, - pełniejsza integracja seniorów i osób niepełnosprawnych ze środowiskiem.
<p>CEL STRATEGICZNY 4. DBAŁOŚĆ O ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE MIESZKAŃCÓW.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie liczby mieszkańców aktywnych fizycznie i stosujących się do zasad zdrowego trybu życia, - zmniejszenie zagrożenia przestępczością, - zwiększenie bezpieczeństwa uczniów na terenie placówek

	oświatowych, - zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców,
CEL STRATEGICZNY 5. PODNOSZENIE EFEKTYWNOŚCI WSPARCIA, WZMACNIANIE KAPITAŁU I DIALOGU SPOŁECZNEGO.	- podniesienie profesjonalizmu kadry pomocy społecznej, - podniesienie jakości świadczonych usług, - większa aktywność społeczna mieszkańców, - wzrastająca liczba inicjatyw lokalnych.

4. RAMY FINANSOWE

Podstawowym źródłem finansowania działań wynikających z założeń programowych Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Golina na lata 2021-2027 będą środki pochodzące z budżetu gminy w orientacyjnej wysokości odpowiadającej poziomowi wydatków Gminy w 2020 r. z działów klasyfikacji budżetowej: 801 – oświata i wychowanie, 851 – ochrona zdrowia, 852 – pomoc społeczna, 853 – pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, 854 – edukacyjna opieka wychowawcza oraz 855 – rodzina, tzn. **45.281.585,46 zł**. Pełna realizacja Strategii nie będzie jednak możliwa bez zewnętrznych źródeł finansowania.

Zakłada się, iż środki mające sfinansować poszczególne działania w ramach realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych pochodzić będą również z następujących źródeł:

- środków pochodzących z dotacji z budżetu państwa,
- środków z funduszy krajowych,
- środków finansowych z funduszy Unii Europejskiej,
- środków własnych organizacji pozarządowych.

5. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE, EWALUACJA

Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Golina na lata 2021-2027 będzie Burmistrz Goliny oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z jego Kierownikiem. Zespół monitorujący postęp wdrażania zapisów strategicznych, w którego skład wejdą m.in.: przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji, w tym pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, będzie ocenił poziom wdrożenia zapisów strategicznych i przedstawiał ocenę skuteczności polityki społecznej prowadzonej w gminie Burmistrzowi i Radzie Miejskiej, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań (np. programów celowych) oraz, w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych, podjęcie ewentualnych działań korygujących, mających na celu aktualizację obowiązującej strategii.

Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych działań zostaną wykorzystane m.in. sformułowane w dokumencie wskaźniki realizacji celów. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań.

Dane zebrane i opracowane w procesie monitoringu posłużą do ewaluacji strategii, której ogólnym celem jest podwyższanie stopnia adekwatności, efektywności i znaczenia rezultatów wynikających z realizacji strategii. Głównym zadaniem ewaluacji jest dążenie do stałego ulepszania skuteczności i efektywności interwencji, rozumiane nie tylko jako pozytywne efekty społeczne lub gospodarcze związane bezpośrednio ze strategią, lecz także jako zwiększenie przejrzystości i promowania działań podejmowanych przez władze lokalne.

6. ZARZĄDZANIE STRATEGIĄ, ANALIZA RYZYKA

Zarządzanie strategiczne jest swoistym zbiorem procesów pozwalających odpowiednio szybko reagować na zmiany zachodzące w otoczeniu, a jednocześnie pozwala tworzyć i utrzymywać odpowiednie relacje pomiędzy założonymi celami strategicznymi i zasobami. W praktyce jest to zbiór wytycznych, którymi można posłużyć się przy podejmowaniu decyzji czy określonych działań w poszczególnych obszarach.

Spośród wielu różnych definicji mówiących o zarządzaniu strategicznym, można wyłonić pewne aspekty, które najczęściej określają czym właściwie ono jest. W szczególności jest to:

- horyzont planowania – czyli określenie długoterminowych kierunków działań, sięgających od kilku do kilkunastu lat;
- wątek celów – zbiór wartości, misja, a także cele strategiczne, za pomocą i w ramach których podejmowane są odpowiednie działania;
- przedmiot zarządzania – traktowany jako spójna całość, gdzie zarządzanie strategiczne integruje funkcje i procesy organizacyjne w jedną strategię, koordynującą jego działanie;
- podmiot zarządzania – grupa lub jednostka organizacyjna zajmująca się zarządzaniem strategicznym, tzw. wierzchołek strategiczny.

Przenosząc te aspekty zarządzania strategicznego na grunt strategii rozwiązywania problemów społecznych, należałoby postrzegać przedmiot zarządzania jako cały organizm miasta, nie tylko jej tkankę społeczną, natomiast w podmiocie zarządzania dostrzegać przede wszystkim samorząd miasta i gminy, jej jednostki organizacyjne, ale także partnerów. Doświadczenia zdobyte podczas wdrażania założeń strategii, dla której zakończył się okres programowania, z pewnością przyczynią się do efektywniejszej realizacji wytyczonych w niniejszym dokumencie celów i kierunków działań, niemniej należy dostrzec, że Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Golina na lata 2021-2027 powstaje w drugim roku trwania pandemii koronawirusa.

Trudno na obecnym etapie oszacować skutki, jakie pandemia może spowodować, zarówno w sferze gospodarczej, jak i społecznej kraju, a co za tym idzie. Przyjęte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Golina na lata 2021-2027 założenia przewidują w odniesieniu do:

- demografii – wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym;
- niepełnosprawności – wzrost liczby osób z niepełnosprawnościami spowodowany m.in. powiększeniem się grupy najstarszych mieszkańców ;
- bezrobocia – spadek liczby osób bezrobotnych;
- pomocy społecznej – spadek liczby beneficjentów systemu pomocy społecznej w związku poprawą kondycji materialnej osób i rodzin zamieszkujących gminę;
- problemów uzależnień i przemocy w rodzinie – spadek liczby osób uzależnionych, stosujących przemoc i doświadczających przemocy.

Z punktu widzenia sytuacji, z jaką mamy obecnie do czynienia, należy się jednak liczyć w trzech wymienionych na końcu obszarach: bezrobocie, pomoc społeczna i kwestia problemów uzależnień z możliwymi odstępstwami od poczynionych założeń. W związku z tym należy baczniej monitorować zagrożenia dotyczące miejscowego rynku pracy oraz kwestii bezrobocia i w razie wystąpienia niekorzystnych tendencji dostosować odpowiednio strukturę i zasoby pomocy społecznej do zapobiegania możliwym niepożądanym skutkom, mającym destrukcyjny wpływ na jakość i kondycję życia mieszkańców gminy.

7. PROGRAMY I PROJEKTY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Golina na lata 2021-2027 będzie realizowana w szczególności poprzez poniżej wymienione programy:

1. Gminny Program Wspierania Rodziny;
2. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie ;
3. Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii;
4. Program współpracy Gminy Golina z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

W ramach strategii mogą być realizowane projekty, które odzwierciedlają potrzeby oraz zamierzenia gminy i jej mieszkańców. Ich realizacja jest niezwykle wskazana, ale należy zaznaczyć, iż możliwa będzie dopiero wtedy, gdy ich wnioskodawcy pozyskają niezbędne środki finansowe. Prezentowane poniżej projekty powstały w trakcie prac nad strategią.

Projekt: 1

Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi

Wnioskodawca projektu:

Gmina Golina

Cel główny projektu:

Integracja, aktywizacja, promocja podmiotów ekonomii społecznej

Miejsce realizacji projektu:

Gmina Golina

Beneficjenci projektu:

Mieszkańcy, dzieci młodzież, organizacje pozarządowe

Partnerzy:

Placówki kultury, społeczne i sportowe z terenu gminy

Czas realizacji projektu:

2021/2026.

Projekt: 2

Realizacja programów z zakresu profilaktyki prozdrowotnej.

Wnioskodawca projektu:

Gmina Golina.

Cel główny projektu:

Zapobieganie chorobom, wzrost świadomości zagrożeń, poprawa stanu zdrowia mieszkańców, zaspokajanie potrzeb zdrowotnych.

Miejsce realizacji projektu:

Gmina Golina.

Beneficjenci projektu:

mieszkańcy

Partnerzy:

Zakłady opieki zdrowotnej, placówki medyczne

Czas realizacji projektu:

2021-2027

Projekt: 3

Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci, młodzieży i dorosłych

Wnioskodawca projektu:

Gmina Golina, Dom Kultury w Golinie, Miejska Biblioteka Publiczna w Golinie, organizacje pozarządowe

Cel główny projektu:

Integracja, aktywizacja, ograniczanie negatywnych zjawisk społecznych, patologii itp.

Miejsce realizacji projektu:

Gmina Golina.

Beneficjenci projektu:

Mieszkańcy, dzieci, młodzież szkolna, członkowie organizacji pozarządowych.

Partnerzy:

Czas realizacji projektu:

2021 – 2026.

UWAGI KOŃCOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Golina na lata 2021-2027 ma charakter otwarty i elastyczny. Oznacza to, że poszczególne jej elementy w trakcie realizacji mogą być modyfikowane, zmienione i dostosowane do sytuacji społecznej.

Autorzy dokumentu pragną złożyć serdeczne podziękowania wszystkim, którzy uczestniczyli w jego budowie, przyczyniając się do identyfikacji problemów społecznych występujących w gminie. Jednocześnie chcą wyrazić nadzieję na dalszą współpracę w realizacji zapisów strategii.

SPIS TABEL I WYKRESÓW**Tabele**

Tabela 1. Profil respondentów ankiety „Problemy społeczne w opinii mieszkańców”	4
Tabela 2. Profil respondentów ankiety „Równość szans kobiet i mężczyzn”	5
Tabela 3. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2018-2020	17
Tabela 4. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2018-2020	18
Tabela 5. Ruch migracyjny ludności w latach 2018-2020	18
Tabela 6. Infrastruktura techniczna w gminie	19
Tabela 7. Najważniejsze inwestycje zrealizowane w gminie w latach 2018-2020	19
Tabela 8. Użytki rolne, lasy i grunty leśne	21
Tabela 9. Gospodarstwa rolne	21
Tabela 10. Zasoby mieszkaniowe gminy w latach 2018-2020	21
Tabela 11. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2018-2020	22
Tabela 12. Opieka nad dziećmi do lat 3 w gminie w roku szkolnym 2019/2020	23
Tabela 13. Placówki wychowania przedszkolnego w gminie w roku szkolnym 2019/2020	23
Tabela 14. Placówki oświatowe w gminie w roku szkolnym 2019/2020	23
Tabela 15. Wykaz placówek systemu oświaty działających w gminie w roku szkolnym 2019/2020	23
Tabela 16. Placówki kultury w gminie w 2020 r.	24
Tabela 17. Wykaz placówek kultury w 2020 r.	24
Tabela 18. Zakłady opieki zdrowotnej, praktyki lekarskie i apteki w gminie w 2020 r.	26
Tabela 19. Wykaz zakładów opieki zdrowotnej i aptek w gminie w 2020 r.	26
Tabela 20. Sport i rekreacja w 2020 r.	28
Tabela 21. Stan zatrudnienia w MOPS-ie oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2020 r.	31
Tabela 22. Wykształcenie kadry MOPS-u oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2020 r.	31
Tabela 23. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom w latach 2018-2020	32
Tabela 24. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2018-2020	32
Tabela 25. Struktura wiekowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2020 r.	33
Tabela 26. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2018-2020	33
Tabela 27. Formy wsparcia udzielanego w gminie przez MOPS w latach 2018-2020	35
Tabela 28. Asystenci rodziny w gminie w latach 2018-2020	36
Tabela 29. Skierowania i pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej w latach 2018-2020	37
Tabela 30. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2018-2020	37
Tabela 31. Świadczenia rodzinne w gminie w latach 2018-2020	37
Tabela 32. Rodzaj świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2018-2020	38
Tabela 33. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2018-2020	40
Tabela 34. Instytucje i jednostki działające w obszarze pomocy społecznej w 2020 r.	40
Tabela 35. Działalność PCPR-u w odniesieniu do mieszkańców gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2018-2020	41
Tabela 36. Jednostki wsparcia spoza gminy, z oferty których korzystali mieszkańcy gminy w 2020 r.	42
Tabela 37. Stan bezrobocia w gminie w latach 2018-2020	43
Tabela 38. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie, województwie i w kraju w latach 2018-2020	43
Tabela 39. Bezrobotni w gminie na koniec 2020 r. według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i wykształcenia	44
Tabela 40. Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy MOPS-u z powodu bezdomności w latach 2018-2020	46
Tabela 41. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2018-2020	47
Tabela 42. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2018-2020 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie	47
Tabela 43. Liczba członków-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2018-2020	47

Tabela 44. Działalność GKRPA w latach 2018-2020 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie.....	47
Tabela 45. Działania podjęte w gminie przez GKRPA w latach 2018-2020 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie	48
Tabela 46. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2018-2020.....	50
Tabela 47. Pomoc udzielana z powodu uzależnień i przemocy w rodzinie w gminie w latach 2018-2020	51
Tabela 48. Wykaz jednostek i grup wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie, funkcjonujących na terenie gminy w 2020 r.....	52
Tabela 49. Negatywne zachowania występujące w społeczności uczniowskiej w roku szkolnym 2019/2020.....	54
Tabela 50. Dysfunkcje, zjawiska społecznie niepożądane i zachowania przestępcze stwierdzone w rodzinach dzieci/uczniów w roku szkolnym 2019/2020	54
Tabela 51. Osoby w wieku poprodukcyjnym w strukturze ludności gminy w latach 2018-2020	56
Tabela 52. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych w latach 2018-2020	57
Tabela 53. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2018-2020.....	58
Tabela 54. Orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wydane mieszkańcom powiatu w latach 2018-2020.....	58
Tabela 55. Dofinansowanie rehabilitacji przyznane mieszkańcom gminy w latach 2018-2020	59
Tabela 56. Wykaz organizacji pozarządowych w gminie w 2020 r.	60
Tabela 57. Parafie rzymskokatolickie na terenie gminy.....	61
Tabela 60. Udział kobiet w liczbie ludności gminy w latach 2018-2020	64
Tabela 61. Udział kobiet w liczbie bezrobotnych w gminie w latach 2018-2020	64
Wykresy	
Wykres 1. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2018-2020.....	17
Wykres 3. Jak Pani/Pan ocenia ofertę edukacyjną szkół w gminie?.....	25
Wykres 4. Jaka jest według Pani/Pana atrakcyjność oferty kulturalnej w gminie?	25
Wykres 5. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie ochrony zdrowia?	27
Wykres 6. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie sportu i rekreacji?.....	29
Wykres 7. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?	30
Wykres 8. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania ubóstwu?	34
Wykres 9. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu?	45
Wykres 10. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom?	48
Wykres 11. Czy zna Pani/Pan przypadki przemocy w rodzinie na terenie gminy lub o nich słyszała/słyszał?	49
Wykres 12. Czy Pani/Pan zdaniem istnieje ryzyko nasilenia się problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy?	49
Wykres 13. Czy Pani/Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie gminy uwzględnia się potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych?	60
Wykres 14. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska, w Pani / Pana ocenie, najbardziej uciążliwie występują w gminie?.....	62
Wykres 15. Jak Pani/Pan ocenia komunikację między władzami samorządowymi a mieszkańcami?	63
Wykres 16. Jak Pani/Pan ocenia swój poziom zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy?..	63
Wykres 17. Kto jest wg Pani/Pana bardziej zagrożony dyskryminacją ze względu na płeć? ..	65
Wykres 18. Czy spotkała się Pani/ spotkał się Pan z przypadkami dyskryminacji ze względu na płeć w gminie lub o nich słyszała/ słyszał?	66
Wykres 19. Jaka Pani/Pana zdaniem może być skala problemu nierówności płci w gminie?66	

UZASADNIENIE

Konieczność opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika wprost z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119).

Strategia rozwiązywania problemów społecznych pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej. Dokument określa wizję, misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania problemów społecznych i zminimalizowania ich skutków.

Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych.